

ĐỀ SỐ 1

PHÒNG GD&ĐT HUYỆN
TRƯỜNG THCS

ĐỀ THI KSCL ĐỘI TUYỂN HSG TRƯỜNG

Môn: Lịch sử **8** – Năm học 20...- 20....

Thời gian: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

A. Lịch sử thế giới (8 điểm)

Câu 1 (4 điểm):

Nói về ý nghĩa của Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917, Giôn Rít – nhà văn Mỹ, đã viết tác phẩm “*Mười ngày rung chuyển thế giới*”. Theo em, tại sao cuốn sách lại có tên như vậy?

Câu 2 (4 điểm):

Tình hình nước Nhật những năm 1918-1939 có điểm gì giống và khác so với nước Mỹ cùng thời gian này ?

B. Lịch sử Việt Nam (12 điểm)

Câu 3 (5 điểm):

Em có nhận xét gì về các phong trào vũ trang chống Pháp của nhân dân ta cuối TK XIX ? Vì sao các phong trào đấu tranh của nhân dân ta cuối TK XIX đều thất bại ?

Câu 4 (7 điểm):

Trào lưu cải cách duy tân ở Việt Nam nửa cuối thế kỉ XIX ra đời trong hoàn cảnh nào? Nêu những nội dung chính của các đề nghị cải cách? Nhận xét những mặt tích cực, hạn chế, kết quả, ý nghĩa của các đề nghị cải cách đó?

-----TRƯỜNG THCS KỲ THƯỢNG-----

(Giám thị coi thi không giải thích gì thêm)

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu 1 (4 điểm):

a. Ý nghĩa trong nước: Làm thay đổi hoàn toàn vận mệnh đất nước và số phận hàng triệu con người ở Nga

- Trước CM: Nước Nga trải qua một thời kì chưa từng có – những ngày đẫm máu : dưới ngọn cờ của Nga hoàng, hàng triệu công nhân phải chiến đấu ngoài mặt trận vì bọn tư bản, hàng triệu người khác đang rên xiết dưới gánh nặng của nạn đói và toàn bộ tình trạng kinh tế bị tàn phá. Các tổ chức công nhân bị phá vỡ, tiếng nói của công nhân bị bóp nghẹt. Tâm hồn và thể xác người công nhân bị cưỡng chế. Tàn tích mạnh nhất để lại dấu ấn trên toàn bộ nền kinh tế Nga là chế độ chiếm hữu ruộng đất của địa chủ

- CM tháng Mười thành công, nó đã giải phóng người lao động khỏi chế độ xã hội cũ, giải phóng thân phận người lao động, họ trở thành những người chủ của đất nước, nắm ngọn cờ lãnh đạo cách mạng ...

b. Ý nghĩa quốc tế:

- Làm thay đổi thế giới – một chế độ mới, nhà nước mới ra đời trên 1/6 diện tích toàn cầu, làm các nước đế quốc hoảng sợ

- Dạy cho giai cấp công nhân, nhân dân lao động và các dân tộc bị áp bức trên toàn thế giới nhiều bài học hết sức quý báu, đảm bảo cho sự nghiệp giải phóng triệt để của giai cấp công nhân và của cả loài người...

Câu 2. Tình hình nước Nhật những năm 1918-1939 có điểm gì giống và khác so với nước Mĩ cùng thời gian này ?

a. Giống nhau: (Mỗi ý đúng 0.5 điểm)

- Điều thu được nhiều lợi nhuận sau chiến tranh thế giới thứ nhất
- Kinh tế đều phát triển trong những năm đầu sau chiến tranh
- Phong trào công nhân phát triển, Đảng Cộng sản ra đời
- Điều bị khủng hoảng kinh tế năm 1929-1933

b. Khác nhau: (Mỗi ý đúng 1 điểm)

- Nhật thoát khỏi cuộc khủng hoảng kinh tế bằng chính sách quân sự hoá đất nước, gây chiến tranh xâm lược, bành chướng ra bên ngoài

- Mĩ thoát khỏi khủng hoảng kinh tế bằng chính sách mới của Ru-dơ-ven: ban hành các đạo luật về phục hưng công nghiệp, nông nghiệp và ngân hàng với những quy định chặt chẽ, đặt dưới sự kiểm soát của nhà nước ...

Câu 3 (5 điểm): Nhận xét về các phong trào vũ trang chống Pháp của nhân dân ta cuối TK XIX ? Vì sao các phong trào đấu tranh của nhân dân ta cuối TK XIX đều thất bại ?

a. Đặc điểm các phong trào vũ trang chống Pháp của nhân dân ta cuối TK XIX (3 điểm)

- Sau Hiệp ước Pa-tơ-nôt, nhất là sau khi vụ binh biến kinh thành Huế thất bại, một phong trào khởi nghĩa vũ trang mới đã bùng nổ đó chính là phong trào Cần Vương, cùng với đó là cuộc khởi nghĩa nông dân Yên Thế (0.5đ)

- Các phong trào đó có đặc điểm chung là :

+ Thứ nhất, phong trào diễn ra trong bối cảnh triều đình nhà Nguyễn đã hoàn toàn đầu hàng thực dân Pháp (0.5đ)

+ Thứ hai, lãnh đạo phong trào là các văn thân sĩ phu yêu nước hưởng ứng phong trào Cần Vương hoặc là những nông dân yêu nước như Đề Nắm, Đề Thám (0.5đ)

+ Thứ ba, lực lượng tham gia phong trào rất đông: sĩ phu, trí thức, binh lính...nhất là nông dân (0.5đ)

+ Thứ tư, mục tiêu của phong trào là bảo vệ quê hương đất nước hoặc giúp Vua đánh đuổi thực dân Pháp cứu nước (0.5đ)

+ Thứ năm, phong trào diễn ra sôi nổi, quyết liệt, rộng khắp trong cả nước và đấu tranh bằng vũ trang khởi nghĩa (0.5đ)

b. Nguyên nhân thất bại của các phong trào (2 điểm)

- Thiếu đường lối lãnh đạo đúng đắn, ngọn cờ của phong kiến đã lỗi thời, không thể tập hợp, đoàn kết nhân dân chống Pháp (0.5đ)

- Thiếu sự thống nhất, phối hợp giữa các cuộc khởi nghĩa với nhau (0.5đ)

- Cách đánh giặc chủ yếu là thủ hữu, dựa vào địa thế hiểm trở của thiên nhiên như khởi nghĩa Ba Đình, Bãi Sậy (0.5 đ)

- Thực dân Pháp lúc này mạnh cả về quân số lẫn vũ khí, phương tiện (0.5 đ)

Câu 4. (7 điểm):

a. Hoàn cảnh :

- Vào cuối thế kỉ XIX, trong khi thực dân Pháp ráo riết mở rộng chiến tranh xâm lược Nam Kỳ, chuẩn bị tấn công đánh chiếm cả nước ta thì triều đình Huế vẫn tiếp tục thực hiện các chính sách nội trị, ngoại giao lỗi thời, lạc hậu khiến cho kinh tế, xã hội Việt Nam rơi vào khủng hoảng nghiêm trọng (0.5 đ)

- Bộ máy chính quyền từ trung ương đến địa phương trở lên mục ruỗng: nông nghiệp, thủ công nghiệp và thương nghiệp đình trệ; tài chính cạn kiệt, đời sống nhân dân khó khăn. Mâu thuẫn giai cấp và mâu thuẫn dân tộc ngày càng gay gắt, phong trào khởi nghĩa nông dân, binh lính bùng nổ ở nhiều nơi càng đẩy đất nước vào tình trạng rối ren (0.5 đ)

- Trước tình hình đất nước ngày một nguy khốn, đồng thời xuất phát từ lòng yêu nước, thương dân, muốn cho nước nhà giàu mạnh, có thể đương đầu với cuộc tấn công ngày càng dồn dập của kẻ thù, một số quan lại, sĩ phu yêu nước thức thời đã mạnh dạn đưa ra những đề nghị, yêu cầu đổi mới công việc nội trị, ngoại giao, kinh tế, văn hoá... của nhà nước phong kiến (0.5 đ)

b. Nội dung :

- Năm 1868, Trần Đình Túc và Nguyễn Huy Tế xin mở cửa biển Trà Lí (Nam Định). Đinh Văn Điền xin đẩy mạnh khai khẩn ruộng hoang và khai mỏ, phát triển buôn bán, chấn chỉnh quốc phòng (0.5 đ)

- Năm 1872, Viện Thương bạc xin mở ba cửa biển ở miền Bắc và miền Trung để thông thương với bên ngoài (0.5 đ)

- Từ 1863-1871, Nguyễn Trường Tộ đã gửi lên triều đình 30 bản điều trần, đề cập đến một loạt vấn đề như chấn chỉnh bộ máy quan lại, phát triển công, thương nghiệp và tài chính, chỉnh đốn võ bị, mở rộng ngoại giao, cải tổ giáo dục... (0.5 đ)

- Vào các năm 1877 và 1882, Nguyễn Lộ Trạch dâng hai bản “Thời vụ sách” lên vua Tự Đức, đề nghị chấn hưng dân khí, khai thông dân trí, bảo vệ đất nước (0.5 đ)

c. Nhận xét...:

- Tích cực: Trong bối cảnh bế tắc của xã hội phong kiến Việt Nam cuối thế kỉ XIX, một số sĩ phu, quan lại đã vượt qua những luật lệ hà khắc, sự nghi kỵ, ghen ghét, thậm chí nguy hiểm đến tính mạng của mình để đưa ra những đề nghị cải cách nhằm canh tân đất nước, nhằm đáp ứng phần nào yêu cầu của nước ta lúc đó, có tác động tới cách nghĩ, cách làm của một bộ phận quan lại triều đình (1 đ)

- Hạn chế: Tuy nhiên, các đề nghị cải cách mang tính chất rời rạc, lẻ tẻ, chưa xuất phát từ những cơ sở bên trong, chưa giải quyết được hai mâu thuẫn cơ bản của xã hội Việt Nam là mâu thuẫn giữa nhân dân ta với thực dân Pháp và giữa nông dân với địa chủ phong kiến (0.5 đ)

- Kết quả: Triều đình Huế cự tuyệt, không chấp nhận những thay đổi và từ chối các đề nghị cải cách, kể cả những cải cách hoàn toàn có khả năng thực hiện. Điều này đã làm cản trở sự phát triển của những tiền đề mới, khiến xã hội luẩn quẩn trong vòng bế tắc của chế độ thuộc địa nửa phong kiến (1 đ)

- Ý nghĩa: Những tư tưởng cải cách cuối thế kỉ XIX đã gây được tiếng vang lớn, dám tấn công vào tư tưởng lỗi thời, bảo thủ cản trở bước tiến của dân tộc, phản ánh trình độ nhận thức mới của những người Việt Nam hiểu biết. Góp phần vào việc chuẩn bị cho sự ra đời phong trào Duy tân ở Việt Nam vào đầu thế kỉ XX (1 đ)

ĐỀ SỐ 2

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI LỚP 8 CẤP HUYỆN

MÔN: LỊCH SỬ

NĂM HỌC 20... - 20...

ĐỀ CHÍNH THỨC

PHÒNG GD & ĐT.....

(Thời gian: 120 phút không kể thời gian phát đề)

(Đề thi gồm 01 trang)

I. LỊCH SỬ VIỆT NAM (12,0 điểm)

Câu 1: (6,0 điểm) Trình bày quá trình kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược của nhân dân ta từ 1858 - 1873. Nêu ý nghĩa của quá trình đấu tranh đó?

Câu 2: (6,0 điểm) Trào lưu cải cách duy tân ở Việt Nam nửa cuối thế kỉ XIX ra đời trong bối cảnh nào? Nêu nội dung cơ bản và ý nghĩa của những đề nghị cải cách đó?

II. LỊCH SỬ THẾ GIỚI (8,0 điểm)

Câu 1: (5,0 điểm) Trình bày nguyên nhân, quá trình đấu tranh và ý nghĩa của phong trào đấu tranh giành độc lập dân tộc ở Đông Nam Á từ 1918 đến 1939?

Câu 2: (3,0 điểm) Vì sao Chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ? Em hãy nêu kết cục của Chiến tranh thế giới thứ hai. Trong bối cảnh thế giới hiện nay, bản thân em cần làm gì để góp phần bảo vệ hòa bình thế giới?

HƯỚNG DẪN CHẤM
ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI LỚP 8 CẤP HUYỆN
MÔN: LỊCH SỬ

Câu 1: (6,0 điểm)

Trình bày quá trình kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược của nhân dân ta từ 1858 - 1873. Nêu ý nghĩa của quá trình đấu tranh đó.

* Quá trình kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược của nhân dân ta từ 1858 - 1873 Năm 1858, thực dân Pháp nổ súng xâm lược nước ta hòng biến nước ta thành thuộc địa, bắt nhân dân ta làm nô lệ. Nhưng ngay từ những ngày đầu, chúng đã gặp phải sự kháng cự quyết liệt của nhân dân ta:	0,5
- Năm 1958, quân dân ta dưới sự chỉ huy của Nguyễn Tri Phương đã làm thất bại âm mưu ban đầu của thực dân Pháp.	0,5
- Năm 1859, khi Pháp đánh Gia Định, nhân dân ta đã vùng lên đánh Pháp, tiêu biểu là nghĩa quân Trung Trực đã đốt cháy tàu Ét-pê-răng của Pháp;	1,0
- Cuộc khởi nghĩa của Trương Định lập căn cứ ở Tân Hòa đánh Pháp rất anh dũng. Sau khi Trương Định mất, con trai là Trương Quyền lên thay, tiếp tục kháng chiến	1,0
- Năm 1867, Pháp đánh chiếm các tỉnh miền Tây Nam Kỳ, nhân dân 6 tỉnh miền Tây Nam Kỳ vùng lên đánh Pháp. Tiêu biểu là: Trương Quyền, Phan Tôn, Nguyễn Trung Trực, Nguyễn Hữu Huân... Nhiều căn cứ kháng chiến đã được thành lập. Ngoài ra, có cả những nhà thơ đã dùng ngòi bút của mình làm vũ khí chống Pháp như: Nguyễn Đình Chiểu... Đặc biệt có những anh hùng thà chết chứ không chịu đầu hàng giặc như Nguyễn Trung Trực...	1,0
- Năm 1873, Pháp đánh ra Bắc Kỳ lần thứ nhất, nhân dân ta đã anh dũng ngăn cản	1,0

từng bước chân quân xâm lược: + Nghĩa quân của Viên Chương Cơ đã đánh giặc ở cửa ô Thanh Hà và hi sinh đến người cuối cùng. + Ngày 21/12/1873, quân của Hoàng Tá Viêm phối hợp với quân cờ đen của Lưu Vĩnh Phúc đã làm cho tướng Pháp Gác-ni-ê và nhiều binh lính tử trận ở Cầu Giấy.	
* Ý nghĩa: Như vậy, từ 1858 đến 1873, nhân dân ta đã anh dũng chống thực dân Pháp xâm lược: - Tuy chưa có được những thắng lợi cuối cùng nhưng đã khẳng định ý chí quyết tâm đánh Pháp giành độc lập dân tộc, quyết không chịu làm nô lệ của nhân dân ta. - Những thắng lợi đó, cổ vũ mạnh mẽ tinh thần yêu nước của nhân dân ta, tiếp thêm sức mạnh cho nhân dân kháng chiến chống Pháp giành thắng lợi về sau.	1,0

Câu 2: (6,0 điểm)

Trào lưu cải cách duy tân ở Việt Nam nửa cuối thế kỉ XIX ra đời trong bối cảnh nào? Nêu nội dung cơ bản và ý nghĩa của những đề nghị cải cách đó.

* Bối cảnh:	1,0
- Vào cuối thế kỉ XIX, trong khi thực dân Pháp ráo riết mở rộng chiến tranh xâm lược Nam Kỳ, chuẩn bị đánh chiếm cả nước ta. Trong khi đó, triều đình Huế tiếp tục thực hiện chính sách nội trị, ngoại giao lỗi thời khiến cho kinh tế xã hội Việt nam rơi vào khủng hoảng nghiêm trọng.	0,25
- Bộ máy chính quyền từ trung ương đến địa phương trở nên mục ruỗng; nông nghiệp, thủ công nghiệp, thương nghiệp đình trệ; tài chính cạn kiệt, đời sống nhân dân khó khăn. Mâu thuẫn dân tộc và mâu thuẫn giai cấp ngày càng gay gắt.	0,25

- Trước tình hình đó, xuất phát từ lòng yêu nước, thương dân, muốn cho nước nhà giàu mạnh, có thể đương đầu với cuộc tấn công ngày càng dồn dập của kẻ thù, một số quan lại sĩ phu yêu nước thức thời đã mạnh dạn đưa ra những đề nghị, yêu cầu đổi mới công việc nội trị, ngoại giao, kinh tế, văn hóa... của nhà nước phong kiến.	0,5
* Nội dung cơ bản:	4,0
- Năm 1868, Trần Đình Túc và Nguyễn Huy Tế xin mở cửa biển Trà Lí (Nam Định). Đinh Văn Điền xin đẩy mạnh việc khai khẩn ruộng hoang và khai mỏ, phát triển buôn bán, chấn chỉnh quốc phòng.	1,0
- Năm 1872, Viện Thương bạc xin mở ba cửa biển ở miền Bắc và miền Trung để thông thương với bên ngoài.	1,0
- Từ năm 1863-1871, Nguyễn Trường Tộ đã gửi lên triều đình 30 bản điều trần, đề cập đến một loạt vấn đề như chấn chỉnh bộ máy quan lại, phát triển công, thương nghiệp và tài chính, chỉnh đốn võ bị, mở rộng ngoại giao, cải tổ giáo dục...	1,0
- Vào các năm 1877 và 1882, Nguyễn Lộ Trạch dâng bản “Thời vụ sách” lên vua Tự Đức đề nghị chấn hưng dân khí, khai thông dân trí, bảo vệ đất nước.	1,0
* Ý nghĩa:	1,0
- Những tư tưởng cải cách cuối thế kỉ XIX đã gây được tiếng vang lớn, dám tấn công vào những tư tưởng bảo thủ và phản ánh trình độ nhận thức mới của những người Việt Nam hiểu biết, thức thời.	0,5
- Góp phần vào việc chuẩn bị cho việc ra đời phong trào Duy tân ở Việt Nam vào đầu thế kỉ XX.	0,5

II. LỊCH SỬ THẾ GIỚI (8,0 điểm)

Câu 1: (5,0 điểm)

Trình bày nguyên nhân, quá trình đấu tranh và ý nghĩa của phong trào đấu tranh giành độc lập dân tộc ở Đông Nam Á từ 1918 đến 1939.

<u>1. Nguyên nhân:</u>	1,0đ
- Trước chiến tranh thế giới thứ nhất, hầu hết các nước Đông Nam Á là thuộc địa của đế quốc thực dân	0,25
- Sau chiến tranh thế giới thứ nhất, các nước thực dân tiến hành khai thác, bóc lột thuộc địa	0,25
- Năm 1917, cách mạng tháng Mười Nga thành công, ảnh hưởng lớn đến phong trào giải phóng dân tộc ở Đông Nam Á.	0,25
- Những năm 20 của thế kỉ XX, nhiều đảng cộng sản đã xuất hiện và lãnh đạo giai cấp công nhân và nhân dân lao động đấu tranh.	0,25
<u>2. Quá trình đấu tranh:</u>	3,0đ
Phong trào đấu tranh giành độc lập ở Đông Nam Á đã diễn ra mạnh mẽ và liên tục:	
- Ở Đông Dương: nhân dân 3 nước Việt Nam, Lào, Campuchia đã đấu tranh mãnh mẽ, diễn ra với nhiều hình thức phong phú và có sự tham gia đông đảo của nhiều tầng lớp nhân dân.	0,5
+ Lào: cuộc đấu tranh của Ong-Kẹo và Com-ma-đam kéo dài hơn 30 năm (1901-1936).	0,5
+ Campuchia: Phong trào yêu nước theo xu hướng dân chủ tư sản phát triển mạnh mẽ, tiêu biểu như: cuộc đấu tranh của nhà sư A-cha Hem-chiêu.	0,5
+ Ở Việt Nam: phong trào chống Pháp phát triển mạnh mẽ, nhất là sau khi	0,5

Đảng cộng sản thành lập (3/2/1930)	
- Tại khu vực Đông Nam Á hải đảo cũng diễn ra phong trào yêu nước, chống thực dân, lôi cuốn hàng triệu người tham gia, tiêu biểu là phong trào độc lập dân tộc ở In-đô-nê-xi-a, chống lại chế độ thực dân Hà Lan.	1,0đ
<u>3. Ý nghĩa:</u>	1,0đ
Tuy chưa giành được độc lập dân tộc nhưng phong trào đấu tranh ở Đông Nam Á đã để lại nhiều ý nghĩa to lớn:	0,25
- Cổ vũ mạnh mẽ phong trào độc lập dân tộc trên thế giới.	0,25
- Thúc đẩy quá trình đấu tranh giành độc lập dân tộc ở các nước Đông Nam Á phát triển, tạo điều kiện cho những cuộc đấu tranh giành độc lập về sau.	0,25
- Hướng các cuộc đấu tranh vào mục đích bảo vệ hòa bình trên thế giới.	0,25

Câu 2: (3,0 điểm)

Vì sao Chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ? Em hãy nêu kết cục của Chiến tranh thế giới thứ hai. Trong bối cảnh thế giới hiện nay, bản thân em cần làm gì để góp phần bảo vệ hòa bình thế giới?

* Nguyên nhân:	1,0đ
- Sau chiến tranh thế giới thứ nhất, những mâu thuẫn về quyền lợi, về thị trường và thuộc địa tiếp tục nảy sinh giữa các nước đế quốc.	0,25
- Cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới 1929 - 1933 làm cho mâu đó thêm sâu sắc.	0,25
- Chủ nghĩa phát xít I-ta-li-a, Đức, Nhật Bản lên cầm quyền có ý đồ gây chiến tranh chia lại thế giới.	0,25
- Ngày 1/9/1939, phát xít Đức tấn công Ba Lan, Anh, Pháp tuyên chiến với	0,25

Đức, Chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ.	
* Kết cục:	1,5đ
- Chủ nghĩa phát xít I-ta-li-a, Đức, Nhật Bản sụp đổ hoàn toàn.	0,5
- Chiến tranh thế giới thứ hai là cuộc chiến tranh lớn nhất, khốc liệt nhất và tàn phá nặng nề nhất trong lịch sử loài người....	0,5
- Chiến tranh kết thúc đã dẫn đến những biến đổi căn bản của tình hình thế giới.	0,5
* Bản thân em cần làm gì để góp phần bảo vệ hòa bình thế giới?	0,5đ
- Bản thân tích cực học tập, yêu tự do, bảo vệ hòa bình, có tinh thần chống chiến tranh, chống khủng bố, chống mâu thuẫn sắc tộc....	

ĐỀ SỐ 3

Câu 1: (2,5 điểm)

Vì sao cuộc Cách mạng tư sản Pháp cuối thế kỉ XVIII được coi là cuộc "đại cách mạng"?

Câu 2: (3,0 điểm)

Em hãy nêu những phát minh lớn về khoa học tự nhiên trong các thế kỉ XVIII - XIX? Ý nghĩa của những phát minh khoa học trên?

Câu 3: (4,0 điểm)

a. Hãy lập bảng so sánh cuộc Cách mạng Tân Hợi (1911) ở Trung Quốc với Cách mạng xã hội chủ nghĩa tháng Mười Nga năm 1917 theo mẫu sau:

Nội dung so sánh	Cách mạng Tân Hợi	Cách mạng tháng Mười Nga
Nhiệm vụ		
Lãnh đạo		
Chính quyền nhà nước		
Lực lượng		
Tính chất		
Hướng tiến lên		

b. Lênin đóng vai trò như thế nào đối với thắng lợi của cách mạng tháng Mười Nga năm 1917?

Câu 4: (1,0 điểm)

Nét mới của phong trào độc lập dân tộc ở Châu Á sau chiến tranh thế giới thứ nhất là gì?

Câu 5: (5,5 điểm) Bằng những sự kiện lịch sử của phong trào kháng chiến chống Pháp của nhân dân ta từ năm 1858 đến năm 1884, em hãy chứng minh câu nói bất hủ của Nguyễn Trung Trực "Bao giờ người Tây nhỏ hết cỏ nước Nam thì mới hết người Nam đánh Tây"

Câu 6: (4,0 điểm)

Bằng vốn kiến thức lịch sử của mình, em hãy cho biết:

- a. Nguyên nhân bùng nổ cuộc khởi nghĩa Yên Thế?
- b. Nhận xét gì về sự khác biệt của cuộc khởi nghĩa Yên Thế so với cuộc khởi nghĩa trong phong trào Cần Vương?
- c. Ý nghĩa của cuộc khởi nghĩa Yên Thế?

Đáp án đề thi học sinh giỏi môn Lịch sử lớp 8

Câu	Nội dung	Điểm
1	CM TS Pháp được coi là cuộc đại cách mạng vì: - Có sự tham gia đông đảo của quần chúng nhân dân mà trước tiên là nông dân. Đây chính là lực lượng quyết định thúc đẩy cách mạng phát triển đi lên ...- Cách mạng đã lật đổ chế độ quân chủ chuyên chế, đưa Lu-i XVI lên máy chém, thiết lập nền cộng hòa với bản Tuyên ngôn nhân quyền và Dân quyền nổi tiếng.- Cách mạng đã thực hiện những biện pháp kiên quyết để trừng trị bọn phản cách mạng và giải quyết những yêu cầu của nhân dân. Ví dụ: Đất công xã mà quý tộc phong kiến chiếm đoạt, được lấy chia cho nông dân ...- Cách mạng lật đổ chế độ phong kiến, đưa giai cấp tư sản lên cầm quyền, mở đường cho CNTB phát triển ...- Có tác động ảnh hưởng sâu sắc đến nhiều nước trên thế giới, làm lung lay tận gốc rễ chế độ phong kiến ở Châu Âu. Nó được ví như "cái chổi khổng lồ" quét sạch mọi rác rưởi của chế độ phong kiến Châu Âu	0,5 0,5 0,5 0,5
2	* Thành tựu về khoa học tự nhiên: - Đầu thế kỉ XVIII, Niu-ton (người Anh) tìm ra thuyết vạn vật hấp dẫn- Giữa thế kỉ XVIII, Lô-mô-nô-xốp (người Nga) tìm ra định luật	0,5 0,5

	bảo toàn vật chất và năng lượng ... - Năm 1837, Puóc-kin-giơ (người Séc) khám phá ra bí mật về sự phát triển của thực vật và đời sống của các mô động vật ... - Năm 1859, Đác-uyn (người Anh) nêu lên thuyết tiến hoá và di truyền... * Ý nghĩa: - Thể hiện sự tiến bộ của nhân loại trong việc tìm hiểu, khám phá và chinh phục thiên nhiên, chống lại những học thuyết phản động, chứng minh sự đúng đắn của triết học duy vật Mác xít - Giúp con người hiểu biết thêm về thế giới vật chất xung quanh - Đặt cơ sở cho những nghiên cứu, ứng dụng sau này để thúc đẩy sản xuất và kỹ thuật phát triển.			0,5
				0,5
				0,5
				0,25
				0,25
3.a	Nội dung so sánh	Cách mạng Tân Hợi	Cách mạng tháng Mười Nga	
	Nhiệm vụ	Lật đổ chế độ quân chủ chuyên chế Mãn Thanh, thực hiện dân chủ ...	Lật đổ chính phủ tư sản, thực hiện chế độ dân chủ ...	0,5
	Lãnh đạo	Giai cấp tư sản	Giai cấp vô sản	0,5
	Chính quyền nhà nước	Chuyên chính tư sản	Chuyên chính vô sản	0,5
	Lực lượng	Tư sản, tiểu tư sản, nông dân ...	Công nhân, nông dân, binh lính	0,5
	Tính chất	Cách mạng dân chủ tư sản chưa triệt để	Cách mạng xã hội chủ nghĩa	0,5
	Hướng tiến lên	Chủ nghĩa tư bản	Chủ nghĩa xã hội	
3.b	Vai trò của Lênin ...			

	- Lênin là người sáng lập ra Đảng Bôn Sê Vích Nga - Lênin đóng vai trò quan trọng, lãnh đạo trực tiếp, quyết định thắng lợi của Cách mạng tháng Mười Nga (vạch ra đường lối cách mạng đúng đắn, sáng tạo, trực tiếp chỉ huy khởi nghĩa vũ trang ở Pêtorôgrát ...)	0,25 0,75
4	Nét mới của phong trào độc lập dân tộc của Châu Á: - Giai cấp công nhân đã tích cực tham gia cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc và ở một số nước, công nhân đã đóng vai trò lãnh đạo cách mạng - Sau chiến tranh, nhiều đảng Cộng sản ở các nước Châu Á cũng được thành lập như Đảng cộng sản Trung Quốc, ĐCS Indônêxia, ĐCS của các nước Đông Nam Á ...	0,5 0,5
5	Chứng minh câu nói ... - Khi bị thực dân Pháp bắt và đưa ra chém, Nguyễn Trung Trực đã khẳng khái nói "Bao giờ người Tây ..." - Khẳng định ý chí kiên cường, bất khuất và quyết tâm đánh Pháp đến cùng của nhân dân ta. Thực tế lịch sử truyền thống yêu nước của dân tộc ta đã chứng minh điều đó: * Tại mặt trận Đà Nẵng: Ngay từ khi thực dân Pháp nổ súng xâm lược Đà Nẵng (1/9/1858) quân dân ta dưới sự lãnh đạo của Nguyễn Tri Phương đã tổ chức kháng chiến, thực hiện "vườn không nhà trống" ngăn cản quân Pháp tiến vào đất liền Sau 5 tháng xâm lược, chúng chỉ chiếm được bán đảo Sơn Trà. Pháp thất bại trong kế hoạch "đánh nhanh thắng nhanh", buộc phải thay đổi kế hoạch * Mặt trận Gia Định: - Tháng 2/1859 khi Pháp đánh vào Gia Định, phong trào kháng chiến của nhân dân ta càng sôi nổi. Nghĩa quân Nguyễn Trung	0,25 0,25 0,5 0,5 0,5

Trục đốt cháy tàu Hi vọng của Pháp trên sông Vàm Cỏ (12/1861).	0,5
- Cuộc khởi nghĩa do Trương Định lãnh đạo (1862 - 1864) khiến cho giặc thất điên bát đảo ...	0,25
* Kháng chiến lan rộng khắp Nam Kỳ: - Sau khi thực dân Pháp chiếm được 3 tỉnh miền Đông và ba tỉnh miền Tây Nam Kỳ, mặc dù triều đình ra sức ngăn cản, nhưng cuộc kháng chiến của nhân dân ta càng diễn ra sôi nổi, mạnh mẽ. - Nhiều trung tâm kháng chiến được lập ra ở Đồng Tháp Mười, Tây Ninh ... với nhiều lãnh tụ nổi tiếng như Trương Quyền, Phan Tôn, Nguyễn Trung Trực, Nguyễn Hữu Huân ... Dùng văn thơ để chiến đấu: Nguyễn Đình Chiểu, Phan Văn Trị ...	0,75
* Mặt trận Bắc Kỳ: - Tháng 11/1873 thực dân Pháp đánh Bắc Kỳ lần 1, nhân dân Hà Nội và các tỉnh đồng bằng sông Hồng đã kiên quyết đứng lên kháng chiến.	
Đêm đêm các toán nghĩa binh quấy rối định, đốt kho đạn của giặc ...	0,5
Đội nghĩa binh dưới sự chỉ huy của viên Chương cơ đã chiến đấu anh dũng và hi sinh đến người cuối cùng.	0,5
Tổng đốc Nguyễn Tri Phương và con trai anh dũng hi sinh... Ngày 21/12/1873 quân ta giành thắng thắng lợi lớn tại Cầu Giấy lần thứ nhất. Gác niê cùng nhiều sĩ quan binh lính bị giết tại trận ...	0,5
- Khi quân Pháp đánh Bắc Kỳ lần 2 (4/1882) nhân dân tích cực phối hợp với quan quân triều đình kháng chiến Ở Hà Nội, nhân dân tự tay đốt nhà, tạo thành bức tường lửa chặn giặc Tại các địa phương khác, nhân dân tích cực đắp đập, cắm kè ...	

	Ngày 19/5/1883 quân ta giành thắng lợi trong trận Cầu Giấy lần 2. Rivie bị giết tại trận. Quân Pháp hoang mang, dao động, toan bỏ chạy ... Ý nghĩa: Thể hiện tinh thần yêu nước nồng nàn, ý chí chiến đấu bất khuất của nhân dân ta.	
6.a	a. Nguyên nhân: - Kinh tế nông nghiệp sa sút, đời sống nông dân đồng bằng Bắc Kì vô cùng khó khăn, một bộ phận phải phiêu tán lên Yên Thế, họ sẵn sàng nổi dậy đấu tranh bảo vệ cuộc sống của mình - Khi Pháp thi hành chính sách bình định, cuộc sống bị xâm phạm, nhân dân Yên Thế đã đứng dậy đấu tranh	0,5 0,5
6.b	b. Nhận xét sự khác biệt ... - Đây là cuộc khởi nghĩa lớn nhất, có thời gian kéo dài nhất (gần 30 năm), quyết liệt nhất. Có ảnh hưởng sâu rộng nhất từ khi thực dân Pháp xâm lược nước ta đến những năm đầu thế kỉ XX - Khởi nghĩa Yên Thế không chịu sự chi phối của tư tưởng "Cần Vương" mà là phong trào đấu tranh tự phát của nông dân để tự vệ, bảo vệ quyền lợi thiết thân, giữ đất giữ làng. - Nghĩa quân chiến đấu rất quyết liệt, buộc kẻ thù hai lần phải giảng hòa và nhượng bộ một số điều kiện có lợi cho ta. Đặc biệt trong thời kì đình chiến lần thứ hai, nghĩa quân Yên Thế còn liên lạc với các nghĩa sĩ yêu nước theo xu hướng mới như Phan Bội Châu, Phan Châu Trinh. - Khởi nghĩa Yên Thế không phải do văn thân sĩ phu yêu nước phát động, tập hợp, mà là một loạt các cuộc khởi nghĩa nhỏ lẻ do nhiều thủ lĩnh địa phương cầm đầu (xuất thân từ nông dân) ...	0,5 0,5 0,5
6.c	c. Ý nghĩa: - Là cuộc đấu tranh tự phát vô cùng oanh liệt của nông dân.	0,75

	Ngay cả khi các phong trào khác đã tan rã, nhưng phong trào nông dân Yên Thế vẫn tồn tại. Điều đó chứng tỏ khả năng lớn lao của nông dân trong lịch sử đấu tranh của dân tộc, tinh thần chiến đấu bất khuất, kiên cường của nhân dân ta trong cuộc đấu tranh chống ngoại xâm - Góp phần làm chậm quá trình bình định của thực dân Pháp	0,25

ĐỀ SỐ 4

PHÒNG GIÁO DỤC - ĐÀO
TẠO

ĐỀ KHẢO SÁT HỌC SINH GIỎI
NĂM HỌC 202 - 2021

MÔN: LỊCH SỬ 8

(Thời gian làm bài 120 phút)

Câu 1: (2,5 điểm)

Vì sao cuộc Cách mạng tư sản Pháp cuối thế kỉ XVIII được coi là cuộc " **đại cách mạng**" ?

Câu 2: (3 điểm)

Em hãy nêu những phát minh lớn về khoa học tự nhiên trong các thế kỉ XVIII-XIX? Ý nghĩa của những phát minh khoa học trên?

Câu 3:(4 điểm)

a. Hãy lập bảng so sánh cuộc Cách mạng Tân Hợi (1911) ở Trung Quốc với Cách mạng xã hội chủ nghĩa tháng Mười Nga năm 1917 theo mẫu sau:

Nội dung so sánh	Cách mạng Tân Hợi	Cách mạng tháng Mười Nga
Nhiệm vụ		
Lãnh đạo		
Chính quyền nhà nước		
Lực lượng		
Tính chất		
Hướng tiến lên		

b. Lênin đóng vai trò như thế nào đối với thắng lợi của cách mạng tháng Mười Nga năm 1917?

Câu 4: (1 điểm)

Nét mới của phong trào độc lập dân tộc ở Châu Á sau chiến tranh thế giới thứ nhất là gì?

Câu 5:(5,5 điểm)

Bằng những sự kiện lịch sử của phong trào kháng chiến chống Pháp của nhân dân ta từ năm 1858 đến năm 1884, em hãy chứng minh câu nói bất hủ của Nguyễn Trung Trực " Bao giờ người Tây nhổ hết cỏ nước Nam thì mới hết người Nam đánh Tây"

Câu 6: (4 điểm)

Bằng vốn kiến thức lịch sử của mình, em hãy cho biết:

- a. Nguyên nhân bùng nổ cuộc khởi nghĩa Yên Thế?
- b. Nhận xét gì về sự khác biệt của cuộc khởi nghĩa Yên Thế so với cuộc khởi nghĩa trong phong trào Cần Vương?
- c. Ý nghĩa của cuộc khởi nghĩa Yên Thế?

HƯỚNG DẪN CHẤM

Môn: Lịch sử 8

Câu	Nội dung	Điểm
1 (2,5đ)	CM TS Pháp được coi là cuộc đại cách mạng vì:	
	- Có sự tham gia đông đảo của quần chúng nhân dân mà trước tiên là nông dân. Đây chính là lực lượng quyết định thúc đẩy cách mạng phát triển đi lên ...	0,5
	- Cách mạng đã lật đổ chế độ quân chủ chuyên chế, đưa Lu-i XVI lên máy chém, thiết lập nền cộng hòa với bản Tuyên ngôn nhân quyền và Dân quyền nổi tiếng.	0,5
	- Cách mạng đã thực hiện những biện pháp kiên quyết để trừng trị bọn phản cách mạng và giải quyết những yêu cầu của nhân dân. Ví dụ: Đất công xã mà quý tộc phong kiến chiếm đoạt, được lấy chia cho nông dân ...	0,5
	- Cách mạng lật đổ chế độ phong kiến, đưa giai cấp tư sản lên cầm quyền, mở đường cho CNTB phát triển ...	0,5
	- Có tác động ảnh hưởng sâu sắc đến nhiều nước trên thế giới, làm lung lay tận gốc rễ chế độ phong kiến ở Châu Âu. Nó được ví như " cái chổi khổng lồ" quét sạch mọi rác rưởi của chế độ phong kiến Châu Âu	
2 (3đ)	* Thành tựu về khoa học tự nhiên:	
	- Đầu thế kỉ XVIII, Niu-ton (người Anh) tìm ra thuyết vạn vật hấp dẫn	0,5
	- Giữa thế kỉ XVIII, Lô-mô-nô-xốp (người Nga) tìm ra định luật bảo toàn vật chất và năng lượng ...	0,5
	- Năm 1837, Puóc-kin-giơ (người Séc) khám phá ra bí mật về sự phát triển của thực vật và đời sống của các mô động vật ...	0,5
	- Năm 1859, Đác-uyn (người Anh) nêu lên thuyết tiến hoá và	

	di truyền... * Ý nghĩa: - Thể hiện sự tiến bộ của nhân loại trong việc tìm hiểu, khám phá và chinh phục thiên nhiên, chống lại những học thuyết phản động, chứng minh sự đúng đắn của triết học duy vật Mác xít - Giúp con người hiểu biết thêm về thế giới vật chất xung quanh - Đặt cơ sở cho những nghiên cứu, ứng dụng sau này để thúc đẩy sản xuất và kỹ thuật phát triển.			0,5 0,25 0,25
3.a (3đ)	Nội dung so sánh	Cách mạng Tân Hợi	Cách mạng tháng Mười Nga	0,5 0,5 0,5 0,5 0,5 0,5
	Nhiệm vụ	Lật đổ chế độ quân chủ chuyên chế Mãn Thanh, thực hiện dân chủ ...	Lật đổ chính phủ tư sản, thực hiện chế độ dân chủ ...	
	Lãnh đạo	Giai cấp tư sản	Giai cấp vô sản	
	Chính quyền nhà nước	Chuyên chính tư sản	Chuyên chính vô sản	
	Lực lượng	Tư sản, tiểu tư sản, nông dân ...	Công nhân, nông dân, binh lính	
	Tính chất	Cách mạng dân chủ tư sản chưa triệt để	Cách mạng xã hội chủ nghĩa	
	Hướng tiến lên	Chủ nghĩa tư bản	Chủ nghĩa xã hội	
	3.b (1đ)	Vai trò của Lênin ... - Lênin là người sáng lập ra Đảng Bôn Sê Vích Nga - Lênin đóng vai trò quan trọng, lãnh đạo trực tiếp, quyết định thắng lợi của Cách mạng tháng Mười Nga (vạch ra đường lối cách mạng đúng đắn, sáng tạo, trực tiếp chỉ huy khởi nghĩa vũ		

	trang ở Pêtorôgrát ...)	
4 (1đ)	Nét mới của phong trào độc lập dân tộc của Châu Á: - Giai cấp công nhân đã tích cực tham gia cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc và ở một số nước, công nhân đã đóng vai trò lãnh đạo cách mạng - Sau chiến tranh, nhiều đảng Cộng sản ở các nước Châu Á cũng được thành lập như Đảng cộng sản Trung Quốc, ĐCS Indônêxia, ĐCS của các nước Đông Nam Á ...	0,5 0,5
5 (5,5đ)	+ Chứng minh câu nói ... - Khi bị thực dân Pháp bắt và đưa ra chém, Nguyễn Trung Trục đã khẳng khái nói " Bao giờ người Tây ..." - Khẳng định ý chí kiên cường, bất khuất và quyết tâm đánh Pháp đến cùng của nhân dân ta. Thực tế lịch sử truyền thống yêu nước của dân tộc ta đã chứng minh điều đó: * Tại mặt trận Đà Nẵng: Ngay từ khi thực dân Pháp nổ súng xâm lược Đà Nẵng (1/9/1858) quân dân ta dưới sự lãnh đạo của Nguyễn Tri Phương đã tổ chức kháng chiến, thực hiện "vườn không nhà trống" ngăn cản quân Pháp tiến vào đất liền Sau 5 tháng xâm lược, chúng chỉ chiếm được bán đảo Sơn Trà. Pháp thất bại trong kế hoạch " đánh nhanh thắng nhanh", buộc phải thay đổi kế hoạch * Mặt trận Gia Định: Tháng 2/1859 khi Pháp đánh vào Gia Định, phong trào kháng chiến của nhân dân ta càng sôi nổi. Nghĩa quân Nguyễn Trung Trục đốt cháy tàu Hi vọng của Pháp trên sông Vàm Cỏ (12/1861). Cuộc khởi nghĩa do Trương Định lãnh đạo (1862 - 1864) khiến cho giặc thất điên bát đảo ...	0,25 0,25 0,5 0,5 0,25

* Kháng chiến lan rộng khắp Nam Kỳ: Sau khi thực dân Pháp chiếm được 3 tỉnh miền Đông và ba tỉnh miền Tây Nam Kỳ, mặc dù triều đình ra sức ngăn cản, nhưng	0,75
Nhiều trung tâm kháng chiến được lập ra ở Đồng Tháp Mười, Tây Ninh ... với nhiều lãnh tụ nổi tiếng như Trương Quyền, Phan Tôn, Nguyễn Trung Trực, Nguyễn Hữu Huân ... Dùng văn thơ để chiến đấu: Nguyễn Đình Chiểu, Phan Văn Trị ...	0,5
* Mặt trận Bắc Kỳ: - Tháng 11/1873 thực dân Pháp đánh Bắc Kỳ lần 1, nhân dân Hà Nội và các tỉnh đồng bằng sông Hồng đã kiên quyết đứng lên kháng chiến.	
Đêm đêm các toán nghĩa binh quấy rối định, đốt kho đạn của giặc ...	0,5
Đội nghĩa binh dưới sự chỉ huy của viên Chương cơ đã chiến đấu anh dũng và hi sinh đến người cuối cùng.	0,5
Tổng đốc Nguyễn Tri Phương và con trai anh dũng hi sinh... Ngày 21/12/1873 quân ta giành thắng thắng lợi lớn tại Cầu Giấy lần thứ nhất. Gác niê cùng nhiều sĩ quan binh lính bị giết tại trận ...	0,5
- Khi quân Pháp đánh Bắc Kỳ lần 2 (4/1882) nhân dân tích cực phối hợp với quan quân triều đình kháng chiến	
Ở Hà Nội, nhân dân tự tay đốt nhà, tạo thành bức tường lửa chặn giặc	
Tại các địa phương khác, nhân dân tích cực đắp đập, cắm kè ...	
Ngày 19/5/1883 quân ta giành thắng lợi trong trận Cầu Giấy lần 2. Rivie bị giết tại trận. Quân Pháp hoang mang, dao động, toan bỏ chạy ...	
Ý nghĩa: Thể hiện tinh thần yêu nước nồng nàn, ý chí chiến đấu	

	bất khuất của nhân dân ta.	
6.a (1,0)	a. Nguyên nhân: - Kinh tế nông nghiệp sa sút, đời sống nông dân đồng bằng Bắc Kì vô cùng khó khăn, một bộ phận phải phiêu tán lên Yên Thế, họ sẵn sàng nổi dậy đấu tranh bảo vệ cuộc sống của mình - Khi Pháp thi hành chính sách bình định, cuộc sống bị xâm phạm, nhân dân Yên Thế đã đứng dậy đấu tranh	0,5 0,5
6.b (2đ)	b. Nhận xét sự khác biệt ... - Đây là cuộc khởi nghĩa lớn nhất, có thời gian kéo dài nhất (gần 30 năm), quyết liệt nhất. Có ảnh hưởng sâu rộng nhất từ khi thực dân Pháp xâm lược nước ta đến những năm đầu thế kỉ XX - Khởi nghĩa Yên Thế không chịu sự chi phối của tư tưởng "Cần Vương" mà là phong trào đấu tranh tự phát của nông dân để tự vệ, bảo vệ quyền lợi thiết thân, giữ đất giữ làng. - Nghĩa quân chiến đấu rất quyết liệt, buộc kẻ thù hai lần phải giảng hòa và nhượng bộ một số điều kiện có lợi cho ta. Đặc biệt trong thời kì đình chiến lần thứ hai, nghĩa quân Yên Thế còn liên lạc với các nghĩa sĩ yêu nước theo xu hướng mới như Phan Bội Châu, Phan Châu Trinh. - Khởi nghĩa Yên Thế không phải do văn thân sĩ phu yêu nước phát động, tập hợp, mà là một loạt các cuộc khởi nghĩa nhỏ lẻ do nhiều thủ lĩnh địa phương cầm đầu (xuất thân từ nông dân) ...	0,5 0,5 0,5
6.c (1đ)	c. Ý nghĩa: - Là cuộc đấu tranh tự phát vô cùng oanh liệt của nông dân. Ngay cả khi các phong trào khác đã tan rã, nhưng phong trào nông dân Yên Thế vẫn tồn tại. Điều đó chứng tỏ khả năng lớn lao của nông dân trong lịch sử đấu tranh của dân tộc, tinh thần chiến đấu bất khuất, kiên cường của nhân dân ta trong cuộc đấu	0,75

	tranh chống ngoại xâm - Góp phần làm chậm quá trình bình định của thực dân Pháp	0,25

Hết

ĐỀ SỐ 5
PHÒNG GD&ĐT..... ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI NĂM HỌC 20.. –
20...

MÔN: LỊCH SỬ LỚP 8

Thời gian làm bài: 120 phút

Câu 1. (3,0 điểm)

Phân tích nguyên nhân và kết cục của chiến tranh thế giới thứ hai (1939 - 1945)?

Em có suy nghĩ gì về các cuộc xung đột trên thế giới hiện nay?

Câu 2. (3,0 điểm)

“Bao giờ người Tây nhổ hết cỏ nước Nam thì mới hết người Nam đánh Tây”. Bằng kiến thức lịch sử đã học từ năm 1858 - 1873, hãy làm sáng tỏ câu nói trên.

Câu 3. (3,0 điểm)

Vì sao vào nửa cuối thế kỉ XIX ở nước ta xuất hiện các đề nghị cải cách? Phân tích kết cục các đề nghị cải cách đó và liên hệ với quá trình đổi mới của Việt Nam hiện nay?

Câu 4. (1,0 điểm)

Nhân dân Hải Phòng đã có những đóng góp gì trong phong trào đấu tranh chống Pháp xâm lược?

ĐÁP ÁN ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI MÔN LỊCH SỬ LỚP 8

Câu 1 (3,0 điểm)

* Nguyên nhân của chiến tranh thế giới thứ hai

- Sau chiến tranh thế giới thứ nhất mâu thuẫn về quyền lợi, thị trường thuộc địa lại nảy sinh giữa các nước đế quốc. Cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới 1929 - 1933 làm cho các mâu thuẫn ấy thêm sâu sắc, dẫn đến việc lên cầm quyền của chủ nghĩa phát xít I-ta-li-a, Đức, Nhật. 0,5 điểm

- Giữa các nước đế quốc hình thành hai khối đối địch nhau khối phát xít và khối dân chủ, hai khối này mâu thuẫn với nhau về thị trường và thuộc địa nhưng đều coi Liên Xô là kẻ thù cần tiêu diệt, khối Anh – Pháp - Mỹ thực hiện đường lối thỏa hiệp nhằm làm cho khối phát xít chĩa mũi nhọn chiến tranh vào Liên Xô ... 0,5 điểm

* Kết cục của chiến tranh thế giới thứ hai

- Đây là cuộc chiến tranh lớn nhất, khốc liệt nhất và tàn phá dữ dội nhất trong lịch sử loài người 60 triệu người bị chết, 90 triệu người bị tàn tật, thiệt hại vật chất gấp 10 lần thế chiến thứ nhất và bằng tất cả các cuộc chiến tranh của 1000 năm trước đó cộng lại. Chiến tranh kết thúc dẫn tới những biến đổi căn bản của tình hình thế giới. 0,5 điểm

- Chủ nghĩa xã hội từ một nước trở thành hiện thực ở nhiều nước, hình thành cục diện mới trên chính trường thế giới. 0,25 điểm

- Chiến tranh thế giới thứ 2 kết thúc với sự sụp đổ hoàn toàn của chủ nghĩa phát xít Đức, I-ta-li-a, Nhật. Khối đồng minh (Liên Xô - Mĩ - Anh) đã chiến thắng. Đó là thắng lợi vĩ đại của cả loài người tiến bộ, của các dân tộc lớn nhỏ trong cuộc chiến đấu kiên cường chống chủ nghĩa phát xít. 0,25 điểm

* Các cuộc xung đột trên thế giới hiện nay

- Trong những năm gần đây, nhiều cuộc xung đột xảy ra đó chỉ là sự tranh chấp giữa một số quốc gia và xung đột dân tộc, tôn giáo sắc tộc. 0,25 điểm

- Tình trạng vũ khí hạt nhân rải rác ở cộng hòa dân chủ nhân dân Triều Tiên và Iran là vấn đề gây căng thẳng quy mô quốc tế. Quan hệ giữa Israel với thế giới Hồi giáo

luôn bị căng thẳng, tình hình chính trị ở Trung Đông - Bắc Phi diễn ra ngày càng phức tạp gia tăng bất ổn khu vực. 0,25 điểm

- Thời gian gần đây Trung Quốc liên tục gây xung đột và bành trướng sức mạnh trước Nhật Bản, Ấn Độ, các nước ASEAN, Việt Nam, đặc biệt vấn đề tranh chấp trên Biển Đông. Hay sự tàn bạo của nhà nước IS, khủng bố đẫm máu nhiều nơi gây nhiều quan ngại sâu sắc với nền hoà bình và an ninh khu vực cũng như thế giới. 0,25 điểm

- Khi chiến tranh xảy ra toàn nhân loại phải hứng chịu hậu quả khôn lường, cả những nước thắng trận và bại trận ở tất cả các châu lục trên toàn thế giới. Chúng ta phải ngăn chặn chiến tranh, phải làm thế nào để chiến tranh không bao giờ xảy ra nữa, đó là trách nhiệm của mỗi người, mỗi quốc gia và toàn thể nhân loại.... 0,25 điểm

Câu 2 (3,0 điểm)

1. Hoàn cảnh lịch sử: 1/9/1858 Pháp nổ súng tấn công Đà Nẵng mở đầu cho công cuộc xâm lược nước ta. Nhân dân 2 miền Nam - Bắc đã vùng lên đấu tranh theo bước chân xâm lược của Pháp. 0,25 điểm

2. Quá trình kháng chiến

* 1858 - 1862: Nhân dân Miền Nam cùng sát cánh với quân triều đình đứng lên chống Pháp xâm lược.

- 1858 trước sự xâm lược của thực dân Pháp, đội quân của Phạm Gia Vĩnh và quân triều đình do Nguyễn Tri Phương chỉ huy đắp thành lũy, bao vây địch, thực hiện “vườn không nhà trống”, giam chân địch suốt 5 tháng liền làm thất bại âm mưu đánh nhanh thắng nhanh của chúng. 0,25 điểm

- Ở Bắc Kì có đội quân học sinh gần 300 người do Phạm Văn Nghị đứng đầu xin vào Nam chiến đấu. 0,25 điểm

- 1859 Quân Pháp chiếm Gia Định, nhiều đội quân của nhân dân hoạt động mạnh, làm cho quân Pháp khốn đốn. Tiêu biểu là khởi nghĩa của nghĩa quân Nguyễn Trung Trực đốt cháy tàu Ét-pê-răng ngày 10/12/1861 trên sông Vàm cỏ Đông. 0,25 điểm

* 1862 - 1873: Nhân dân tự động kháng chiến mặc dù khi nhà Nguyễn đầu hàng từng bước rồi đầu hàng hoàn toàn.

- 1862, nhà Nguyễn kí hiệp ước Nhâm Tuất phong trào phản đối lệnh bãi binh và phản đối hiệp ước lan rộng ra 3 tỉnh Miền Đông, đỉnh cao là khởi nghĩa Trương Định với ngọn cờ “Bình Tây đại Nguyên Soái”. Nhân dân khắp nơi nổi dậy, phong trào nổ ra gần như Tổng khởi nghĩa: Căn cứ chính ở Tân Hoà, Gò Công làm cho Pháp và triều đình khiếp sợ. 0,5 điểm

- 1867, Pháp chiếm nốt 3 tỉnh Miền Tây Nam Kỳ: Nhân dân miền Nam chiến đấu với nhiều hình thức phong phú như: Khởi nghĩa vũ trang, dùng thơ văn để chiến đấu (Nguyễn Đình Chiểu, Phan Văn Trị). Thực dân Pháp cùng triều đình tiếp tục đàn áp, các thủ lĩnh đã hy sinh anh dũng và thể hiện tinh thần khảng khái anh dũng bất khuất. Nguyễn Hữu Huân: 2 lần bị giặc bắt, được thả vẫn tích cực chống Pháp, khi bị đưa đi hành hình ông vẫn ung dung làm thơ. Nguyễn Trung Trực: bị giặc bắt đem ra chém, ông đó khảng khái tuyên bố “Bao giờ người Tây nhỏ hết cỏ nước Nam thì mới hết người Nam đánh Tây”. 0,5 điểm

- 1873, thực dân Pháp xâm lược Bắc Kỳ lần I: nhân dân Hà Nội dưới sự chỉ huy của Nguyễn Tri Phương đã chiến đấu quyết liệt để giữ thành Hà Nội (quấy rối địch, đốt kho đạn, chặn đánh địch ở cửa Ô Thanh Hà), Pháp đánh rộng ra các tỉnh nhưng đi đến đâu cũng vấp phải sự phản kháng quyết liệt của nhân dân Bắc Kỳ. 0,25 điểm

- 21/12/1873, Đội quân cờ Đen của Lưu Vĩnh Phúc đã phục kích giặc ở Cầu Giấy, giết chết tướng Gác-ni-ê, làm quân Pháp hoảng sợ. 0,25 điểm

=> Như vậy, giặc Pháp đánh đến đâu nhân dân ta bất chấp thái độ của triều đình Nguyễn đã nổi dậy chống giặc ở đó bằng mọi vũ khí, nhiều hình thức, cách đánh sáng tạo, ở nhiều địa phương, với nhiều giai cấp lãnh đạo và lực lượng tham gia đông đảo, làm chậm quá trình xâm lược của thực dân Pháp. 0,5 điểm

Câu 3 (3,0 điểm)

- Vào những năm 60 của TK XIX, Pháp mở rộng chương trình xâm lược Nam Kỳ và chuẩn bị đánh chiếm cả nước ta. Trong khi đó triều đình Huế vẫn tiếp tục thực hiện chính sách đối nội, ngoại giao lỗi thời, lạc hậu khiến cho kinh tế, xã hội Việt

Nam khủng hoảng nghiêm trọng. Đời sống nhân dân khó khăn, mâu thuẫn giai cấp, mâu thuẫn dân tộc ngày càng gay gắt làm bùng nổ các cuộc khởi của nhân dân, binh lính, đẩy đất nước vào tình trạng rối ren. 0,5 điểm

- Trong bối cảnh đó, một số quan lại, sĩ phu xuất phát từ lòng yêu nước, thương dân, mong muốn nước nhà giàu mạnh, đủ sức tấn công kẻ thù nên họ đã mạnh dạn đưa ra những đề nghị cải cách, những yêu cầu đổi mới công việc nội trị, ngoại giao, kinh tế, văn hoá của nhà nước Phong kiến => Trào lưu cải cách Duy tân ra đời. 0,25 điểm

* Các cải cách không thực hiện được vì:

- Các đề nghị trên mang tính lẻ tẻ, rời rạc, chưa xuất phát từ cơ sở bên trong, chưa động chạm đến vấn đề cơ bản của thời đại: giải quyết 2 mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Việt Nam lúc đó là mâu thuẫn giữa nhân dân ta với thực dân Pháp xâm lược và giữa nông dân với địa chủ phong kiến. 0,5 điểm

- Triều đình phong kiến nhà Nguyễn bảo thủ, bất lực, không chấp nhận thay đổi, từ chối mọi đề nghị cải cách, làm cản trở sự phát triển của những tiền đề mới khiến cho xã hội chỉ luẩn quẩn trong vòng bế tắc của chế độ thuộc địa nửa phong kiến. 0,25 điểm

* Ý nghĩa - tác động:

- Dù không thành hiện thực nhưng những tư tưởng cải cách cuối thế kỉ XIX đã gây một tiếng vang lớn, tấn công vào tư tưởng bảo thủ, lỗi thời của chế độ phong kiến nhà Nguyễn. 0,25 điểm

- Phản ánh trình độ nhận thức mới của những người Việt Nam hiểu biết, thức thời. Góp phần vào việc chuẩn bị cho sự ra đời của phong trào Duy tân ở Việt Nam vào đầu thế kỉ XX. 0,25 điểm

* Liên hệ với quá trình đổi mới của Việt Nam hiện nay: Việt Nam từ khi tiến hành cải cách mở cửa (đại hội Đảng 6/1986) đã đạt được nhiều thành tựu rực rỡ trên nhiều lĩnh vực:

- Kinh tế: Đạt tốc độ tăng trưởng khá cao, gia nhập tổ chức kinh tế lớn nhất hành tinh WTO. 0,25 điểm

- Chính trị: Ổn định và được đánh giá là môi trường chính trị ổn định ở Châu Á.
0,25 điểm

- Văn hoá, giáo dục, y tế, khoa học kỹ thuật có bước phát triển. Xã hội: Đời sống nhân dân được cải thiện. 0,25 điểm

=> Việt Nam đã bước đầu khởi sắc và đang hoà mình vào xu thế phát triển chung của thế giới hoà bình, ổn định, hợp tác cùng phát triển. 0,25 điểm

Câu 4 (1,0 điểm)

- Ngay từ đầu nhân dân Hải Phòng đã anh dũng đứng lên chống Pháp bằng mọi hình thức như tập kích các toán quân tuần tiễu của địch, chặn đánh các tàu giặc trên sông, phá các kho hàng của chúng. Ở Cát Bà, nhân dân đó đánh trả quyết liệt những trận đổ bộ của giặc lên đảo. 0,25 điểm

- Sau chiếu Cần vương của vua Hàm Nghi được phát ra, nhân dân Hải Phòng hưởng ứng rất đông đảo. Tiêu biểu nhất là cuộc khởi nghĩa của Đốc Tít ở vùng Thủy Nguyên (Hải Phòng). Các thủ lĩnh nghĩa quân khác như Đốc Trinh, Lãnh Tư, Cử Bình (An Lão) đó phối hợp chiến đấu cùng nghĩa quân Đốc Tít, gây cho địch nhiều thiệt hại. 0,25 điểm

- Trong những năm cuối thế kỉ XIX cũng phải kể đến phong trào Mạc Thiên Bình (1897) đã gây cho quân Pháp nhiều khó khăn, lúng túng... 0,25 điểm

- Các phong trào đấu tranh của nhân dân Hải Phòng đó góp phần làm chậm quá trình bình định của xâm lược Pháp cuối thế kỉ XIX, tô thắm thêm trang sử vàng truyền thống yêu nước bất khuất của quê hương... 0,25 điểm

ĐỀ SỐ 6

Câu 1.(1,5đ)

Trình bày hệ quả của cuộc cách mạng công nghiệp?

Câu 2.(6,5đ)

Chứng minh: Công xã Pari là nhà nước kiểu mới và phân tích ý nghĩa lịch sử, bài học kinh nghiệm của công xã Pari ?

Câu 3.(2,5đ)

Vì sao năm 1917 ở nước Nga lại diễn ra hai cuộc cách mạng?

Câu 4.(5đ)

Trình bày kết quả của chiến tranh thế giới thứ hai ? Qua kết quả đó em có suy nghĩ gì về chiến tranh thế giới thứ hai? Theo em chúng ta cần phải làm gì?

Câu 5.(4,5 đ)

Lập bảng thống kê những sự kiện chính: Phản ánh quá trình xâm lược Việt Nam của thực dân Pháp và cuộc đấu tranh chống xâm lược của triều đình Huế và nhân dân ta từ năm 1858 đến năm 1873.

Thời gian	Quá trình xâm lược của thực dân Pháp	Cuộc đấu tranh của triều đình và nhân dân ta

ĐÁP ÁN ĐỀ THI

Câu 1: (1,5đ)

Làm thay đổi bộ mặt các nước tư bản: (0,25đ)

- Kinh tế:

+ Phát minh ra máy móc (0,25đ)

+ Nhiều khu công nghiệp lớn, nhiều thành phố mọc lên (0,25đ)

+ Thu hút dòng người từ nông thôn đến tìm việc làm (0,25đ).

- Xã hội: Hình thành 2 g/c của xã hội tư bản: Tư sản, vô sản. (0,5đ).

Câu 2: (6,5đ)

-Sau khi thành lập Công xã Pari đã ban bố và thi hành các sắc lệnh phục vụ quyền lợi của nhân dân: (0,5đ)

+ Tách nhà thờ ra khỏi hoạt động của nhà nước, nhà trường không được dạy kinh thánh. (0,5đ)

+ Giao cho công nhân quản lý các xí nghiệp ...(0,5đ)

+ Quy định về tiền lương tối thiểu, giảm lao động ban đêm...(0,5đ)

+ Quy định giá bánh mì...(0,5đ)

+Thực hiện chế độ giáo dục bắt buộc, miễn học phí... (0,5đ)

=> Công xã Pari là nhà nước kiểu mới. (0,5đ)

-Ý nghĩa:

+ Công xã là hình ảnh 1 chế độ mới, xã hội mới. (0,5đ)

+ Cổ vũ cho nhân dân lao động toàn thế giới.... (0,5đ)

-Bài học kinh nghiệm:

Cách mạng vô sản muốn thắng lợi:

+ Phải có đảng cách mạng chân chính lãnh đạo. (0,5đ)

+ Thực hiện liên minh công nông. (0,5đ)

+ Kiên quyết trấn áp kẻ thù. (0,5đ)

+ Xây dựng nhà nước của dân, do dân, vì dân. (0,5đ)

Câu 3: (2,5đ)

Sau cách mạng dân chủ tư sản tháng 2-1917: (0,5đ)

- Chế độ Nga hoàng bị lật đổ **(0,5đ)**
- Cục diện chính trị tồn tại hai chính quyền song song: **(0,5đ)**
 - + Chính phủ lâm thời của g/c tư sản. **(0,5đ)**
 - + Các xô viết đại biểu công nhân, binh lính. **(0,5đ)**

Câu 4: (5đ)

- Chủ nghĩa phát xít bị tiêu diệt **(0,5đ)**
- Là cuộc chiến tranh lớn nhất, khốc liệt nhất, tàn phá nặng nề nhất... **(0,5đ)**
 - +60 triệu người chết, 90 triệu người tàn tật. **(0,5đ)**
 - +Thiệt hại về vật chất gấp 10 lần so với chiến tranh thế giới thứ nhất **(0,5đ)**, bằng tất cả các cuộc chiến tranh trong 1000 năm trước đó cộng lại. **(0,5đ)**
- Dẫn đến những biến đổi căn bản của tình hình thế giới **(0,5đ)**
- Là cuộc chiến tranh phi nghĩa,vì tham vọng riêng mà gây ảnh hưởng đến toàn nhân loại **(0,5đ)**
- > Chúng ta cần phải phản đối**(0,5đ)**,tìm cách ngăn chặn chiến tranh**(0,5đ)**, bảo vệ nền hòa bình **(0,5đ)**

Câu 3.(4,5đ)

Thời gian	Quá trình xâm lược của thực dân Pháp	Cuộc đấu tranh của nhân dân
1-9-1858(0,25đ)	Pháp chiếm bán đảo Sơn Trà (0,25đ)	Triều đình phối hợp nhân dân chiến đấu (0,25đ)
2-1859(0,25đ)	Pháp vào Gia Định (0,25đ)	Triều đình chống trả yếu ớt. (0,25đ) Nhân dân tự nổi dậy đấu tranh (0,25đ)
6-1862(0,25đ)	Pháp chiếm Gia Định,Định Tường, Biên Hòa, Vĩnh Long. (0,25đ)	Triều đình kí hiệp ước Nhâm Tuất. (0,25đ) Nhân dân độc lập kháng chiến (0,25đ)

24-6-1867 (0,25đ)	Pháp chiếm ba tỉnh miền tây: Vĩnh Long,Hà Tiên, An Giang (0,25đ)	Triều đình ngăn cản nhân dân kháng chiến (0,25đ) ,Nhân dân 6 tỉnh Nam Kỳ quyết tâm chống Pháp. (0,25đ)
20-11-1873 (0,25đ)	Pháp đánh thành Hà Nội (0,25đ)	Nhân dân cả nước tiếp tục kháng chiến. (0,25đ)

-----o0o-----

ĐỀ SỐ 7

Câu 1. (2,0điểm)

Trình bày diễn biến giai đoạn đỉnh cao của cách mạng Tư sản Pháp (1789-1794). Tại sao nói Cách mạng tư sản Pháp là cuộc cách mạng Tư sản triệt để nhất?

Câu 2. (2,5điểm)

Nước Nga năm 1917 có mấy cuộc cách mạng? Đó là cuộc cách mạng nào? Vì sao? Trình bày ý nghĩa của cuộc cách mạng tháng Mười Nga năm 1917.

Câu 3. (2,0 điểm)

Hãy nêu những cơ hội từ (1858-1884) mà nhà Nguyễn có thể đánh Pháp để giành độc lập dân tộc. Em có nhận xét gì về thái độ chống Pháp của nhà Nguyễn?

Câu 4. (3,5 điểm):

Trào lưu cải cách duy tân ở Việt Nam nửa cuối thế kỉ XIX ra đời trong hoàn cảnh nào? Nêu những nội dung chính của các đề nghị cải cách đó. Nhận xét những mặt tích cực, hạn chế, kết quả, ý nghĩa của các đề nghị cải cách?

-----Hết-----

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

ĐÁP ÁN ĐỀ THI

Câu	Hướng dẫn chấm	Thang điểm
1	. * Trình bày những nét chính về thời kì đỉnh cao của cách mạng Tư sản Pháp (1789-1794)	1,25
	- Ngày 2 - 6 - 1793, dưới sự lãnh đạo của phái Gia-cô-banh, đứng đầu là Rô-be-spie, quần chúng nhân dân đã lật đổ phái Gi-rông-đanh	0,2
	- Sau khi lật đổ phái Gi-rông-đanh, phái Gia-cô-banh được sự ủng hộ của nhân dân lên nắm chính quyền, thiết lập nền chuyên chính dân chủ do Rô-be-spie đứng đầu.	0,2
	- Chính quyền cách mạng đã thi hành nhiều biện pháp quan trọng để trừng trị bọn phản cách mạng, giải quyết những yêu cầu của nhân dân, như : + xoá bỏ mọi nghĩa vụ của nông dân đối với phong kiến, + chia ruộng đất cho nông dân, quy định giá các mặt hàng bán cho dân nghèo....	0,4
	- Phái Gia-cô-banh cũng ban hành lệnh tổng động viên, xây dựng đội quân cách mạng hùng mạnh, nhờ đó đã đánh bại bọn ngoại xâm và nội phản.	0,2
	- Do nội bộ bị chia rẽ, nhân dân lại không ủng hộ như trước (do phái Gia-cô-banh không đem lại đầy đủ quyền lợi cho họ như đã hứa), nên phái tư sản phản cách mạng đã tiến hành đảo chính, bắt Rô-be-spie để xử tử (27 - 7 - 1794). Cách mạng chấm dứt.	0,25
	* Cách mạng tư sản Pháp là cuộc cách mạng Tư sản triệt để vì:	0,75
	- Cách mạng đã thi hành nhiều biện pháp để trừng trị bọn phản cách mạng	0,25
	- CM Lật đổ chế độ phong kiến, giải quyết vấn đề ruộng đất cho nhân dân, đưa giai cấp tư sản lên nắm quyền. Thiết lập nền cộng hoà Tư sản.	0,25
	- Cách mạng đạt đến đỉnh cao với nền chuyên chính dân chủ Gia cô banh	0,25
2	* Nước Nga năm 1917 có mấy cuộc cách mạng :	

	-Nước Nga năm 1917 có hai cuộc cách mạng .	0,25
	*Đó là cuộc cách mạng :	
	-Đó là cuộc cách mạng tháng Hai và cuộc cách mạng tháng Mười .	0,25
	*Vi:	
	- Vào đầu thế kỉ XX, ở Nga lúc này tồn tại nhiều mâu thuẫn : giữa nông dân nga với chế độ phong kiến Nga hoàng ; giữa giai cấp vô sản và giai cấp tư sản ; giữa dân tộc Nga với các dân tộc trong đế quốc Nga.	0,25
	- Cách mạng tháng Hai năm 1917 tuy đã lật đổ chế độ phong kiến Nga hoàng, song cục diện chính trị đặc biệt lại diễn ra ở Nga: hai chính quyền song song tồn tại Chính phủ lâm thời của giai cấp tư sản và các Xô viết đại biểu công nhân, nông dân và binh lính	0,5
	-Trước tình hình đó, Lênin và Đảng Bôn-sê-vích đã chuẩn bị kế hoạch tiếp tục làm cách mạng, dùng bạo lực lật đổ Chính phủ lâm thời, chấm dứt tình trạng hai chính quyền song song tồn tại. Trong lúc đó, chính phủ lâm thời vẫn theo đuổi cuộc chiến tranh đế quốc, bất chấp sự phản đối mạnh mẽ của quần chúng nhân dân. Đó là cách mạng vô sản đầu tiên trên thế giới.	0,5
	* Ý nghĩa của cách mạng tháng mười Nga năm 1917:	
	- Làm thay đổi hoàn toàn vận mệnh nước Nga. Lần đầu tiên những người lao động lên nắm chính quyền, xây dựng chế độ mới-chế độ xã hội chủ nghĩa, trên một đất nước rộng lớn...	0,5
	- Thay đổi to lớn trên thế giới, cổ vũ mạnh mẽ và tạo ra những điều kiện thuận lợi cho cuộc đấu tranh giải phóng của giai cấp vô sản và các dân tộc bị áp bức trên toàn thế giới...	0,25
3	* Những cơ hội mà nhà Nguyễn có thể đánh Pháp:	1,0
	-Khi Pháp đánh vào Đà Nẵng (1-9-1858) gặp sự kháng cự mạnh mẽ của quân triều đình cùng nhân dân khiến chúng gặp nhiều khó khăn tuy nhiên	0,25

triều đình không kiên quyết chống Pháp nên bỏ lỡ thời cơ và để cho Pháp chiếm giữ bán đảo Sơn Trà.	
-Sau khi chiếm được Gia Định ,năm 1860 Thực dân Pháp phải điều quân sang các chiến trường Châu Âu và Trung Quốc nhằm đàn áp phong trào đấu tranh của nhân dân nơi đây.Chúng chỉ để lại Gia Định 1000 quân trải dài trên 10 km nhưng quân triều đình nhà Nguyễn vẫn đóng quân trong Đại đồn Chí Hoà ở thế thủ hiểm không dám tấn công	0,25
- Ngày 21/12/ 1873 khi nhân dân ta tạo nên chiến thắng Cầu Giấy lần 1 (giết chết Gác ni ê cùng nhiều binh lính) khiến quân Pháp vô cùng dao động , nhân dân phấn khởi thì giữa lúc đó nhà Nguyễn chỉ coi đó là điều kiện để thoả thuận và chấp nhận kí với Pháp hoà ước Giáp Tuất (15-3-1874)	0,25
- Ngày 19/5/1883 nhân dân ta tiếp tục tạo nên chiến thắng Cầu Giấy lần hai(giết chết Ri vi e) nhưng nhà Nguyễn vẫn chỉ coi đó là điều kiện để thương lượng nhưng không được Pháp chấp nhận thậm chí chúng còn nhận cơ hội đó mà tấn công vào kinh thành Huế.	0,25
* Nhận xét về thái độ chống Pháp của nhà Nguyễn:	1,0
-Khi Pháp xâm lược nước ta nhà Nguyễn có chống Pháp nhưng chống không kiên quyết, khi Pháp mở rộng phạm vi chiếm đóng, nhà Nguyễn cũng không cùng nhân dân chống Pháp mà luôn ảo tưởng thương lượng, từng bước thoả hiệp kí các điều ước bán nước cho Pháp, cuối cùng đầu hàng Pháp hoàn toàn.	0,25
-Với thái độ không kiên quyết của triều đình nhà Nguyễn nên nhà Nguyễn đã từ bỏ con đường đấu tranh truyền thống của dân tộc, nhà Nguyễn sợ dân hơn sợ giặc.	0,25
-Khi đánh Pháp nhà Nguyễn vừa đánh Pháp vừa thương lượng, không biết chớp thời cơ, mất lòng dân, đặt quyền lợi dòng họ lên trên quyền lợi dân tộc	0,25
- Nhà Nguyễn đã bỏ qua cơ hội có thể giành được độc lập.dân tộc, việc nhà Nguyễn để mất nước ta cuối thế kỉ XIX không tất yếu trở thành tất yếu lịch	0,25

	sử	
4		3,0
	* Hoàn cảnh : - Vào cuối thế kỉ XIX, trong khi thực dân Pháp ráo riết mở rộng chiến tranh xâm lược Nam Kì, chuẩn bị tấn công đánh chiếm cả nước ta thì triều đình Huế vẫn tiếp tục thực hiện các chính sách nội trị, ngoại giao lỗi thời, lạc hậu khiến cho kinh tế, xã hội Việt Nam rơi vào khủng hoảng nghiêm trọng.	0,25
	- Bộ máy chính quyền từ trung ương đến địa phương trở lên mục ruỗng: nông nghiệp, thủ công nghiệp và thương nghiệp đình trệ; tài chính cạn kiệt, đời sống nhân dân khó khăn. Mâu thuẫn giai cấp và mâu thuẫn dân tộc ngày càng gay gắt, phong trào khởi nghĩa nông dân, binh lính bùng nổ ở nhiều nơi càng đẩy đất nước vào tình trạng rối ren.	0,25
	- Trước tình hình đất nước ngày một nguy khốn, đồng thời xuất phát từ lòng yêu nước, thương dân, muốn cho nước nhà giàu mạnh, có thể đương đầu với cuộc tấn công ngày càng dồn dập của kẻ thù, một số quan lại, sĩ phu yêu nước thức thời đã mạnh dạn đưa ra những đề nghị, yêu cầu đổi mới công việc nội trị, ngoại giao, kinh tế, văn hoá... của nhà nước phong kiến.	0,25
	* Nội dung : - Năm 1868, Trần Đình Túc và Nguyễn Huy Tế xin mở cửa biển Trà Lí (Nam Định). Đinh Văn Điền xin đẩy mạnh khai khẩn ruộng hoang và khai mỏ, phát triển buôn bán, chấn chỉnh quốc phòng. - Năm 1872, Viện Thương bạc xin mở ba cửa biển ở miền Bắc và miền Trung để thông thương với bên ngoài.	0,25
	- Từ 1863-1871, Nguyễn Trường Tộ đã gửi lên triều đình 30 bản điều trần, đề cập đến một loạt vấn đề như chấn chỉnh bộ máy quan lại, phát triển công, thương nghiệp và tài chính, chỉnh đốn võ bị, mở rộng ngoại giao, cải tổ giáo dục...	0,25
	- Vào các năm 1877 và 1882, Nguyễn Lộ Trạch dâng hai bản “Thời vụ	0,25

	sách” lên vua Tự Đức, đề nghị chấn hưng dân khí, khai thông dân trí, bảo vệ đất nước.	
	* Nhận xét...: - Tích cực: Trong bối cảnh bế tắc của xã hội phong kiến Việt Nam cuối thế kỉ XIX, một số sĩ phu, quan lại đã vượt qua những luật lệ hà khắc, sự nghi kị, ghen ghét, thậm chí nguy hiểm đến tính mạng của mình để đưa ra những đề nghị cải cách nhằm canh tân đất nước, nhằm đáp ứng phần nào yêu cầu của nước ta lúc đó, có tác động tới cách nghĩ, cách làm của một bộ phận quan lại triều đình.	0,5
	- Hạn chế: Tuy nhiên, các đề nghị cải cách mang tính chất rời rạc, lẻ tẻ, chưa xuất phát từ những cơ sở bên trong, chưa giải quyết được hai mâu thuẫn cơ bản của xã hội Việt Nam là mâu thuẫn giữa nhân dân ta với thực dân Pháp và giữa nông dân với địa chủ phong kiến.	0,25
	- Kết quả: Triều đình Huế cự tuyệt, không chấp nhận những thay đổi và từ chối các đề nghị cải cách, kể cả những cải cách hoàn toàn có khả năng thực hiện. Điều này đã làm cản trở sự phát triển của những tiền đề mới, khiến xã hội luẩn quẩn trong vòng bế tắc của chế độ thuộc địa nửa phong kiến.	0,5
	- Ý nghĩa: Những tư tưởng cải cách cuối thế kỉ XIX đã gây được tiếng vang lớn, dấn tấn công vào tư tưởng lỗi thời, bảo thủ cản trở bước tiến của dân tộc, phản ánh trình độ nhận thức mới của những người Việt Nam hiểu biết. Góp phần vào việc chuẩn bị cho sự ra đời phong trào Duy tân ở Việt Nam vào đầu thế kỉ XX.	0,25

ĐỀ SỐ 8

PHÒNG GD&ĐT

ĐỀ CHÍNH THỨC

KỶ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI LỚP 8
CẤP HUYỆN - NĂM HỌC 2021- 2022

ĐỀ THI MÔN: LỊCH SỬ 8

Thời gian làm bài : 120 phút

(không kể thời gian giao đề)

Câu 1. (2,0điểm)

Trình bày diễn biến giai đoạn đỉnh cao của cách mạng Tư sản Pháp (1789-1794). Tại sao nói Cách mạng tư sản Pháp là cuộc cách mạng Tư sản triệt để nhất?

Câu 2. (2,5điểm)

Nước Nga năm 1917 có mấy cuộc cách mạng? Đó là cuộc cách mạng nào? Vì sao? Trình bày ý nghĩa của cuộc cách mạng tháng Mười Nga năm 1917.

Câu 3. (2,0 điểm)

Hãy nêu những cơ hội từ (1858-1884) mà nhà Nguyễn có thể đánh Pháp để giành độc lập dân tộc. Em có nhận xét gì về thái độ chống Pháp của nhà Nguyễn?

Câu 4. (3,5 điểm):

Trào lưu cải cách duy tân ở Việt Nam nửa cuối thế kỉ XIX ra đời trong hoàn cảnh nào? Nêu những nội dung chính của các đề nghị cải cách đó. Nhận xét những mặt tích cực, hạn chế, kết quả, ý nghĩa của các đề nghị cải cách?

-----Hết-----

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

ĐÁP ÁN ĐỀ THI

Câu	Hướng dẫn chấm	Thang điểm
1	* Trình bày những nét chính về thời kì đỉnh cao của cách mạng Tư sản Pháp (1789-1794)	1,25
	- Ngày 2 - 6 - 1793, dưới sự lãnh đạo của phái Gia-cô-banh, đứng đầu là Rô-be-spie, quần chúng nhân dân đã lật đổ phái Gi-rông-đanh	0,2
	- Sau khi lật đổ phái Gi-rông-đanh, phái Gia-cô-banh được sự ủng hộ của nhân dân lên nắm chính quyền, thiết lập nền chuyên chính dân chủ do Rô-be-spie đứng đầu.	0,2
	- Chính quyền cách mạng đã thi hành nhiều biện pháp quan trọng để trừng trị bọn phản cách mạng, giải quyết những yêu cầu của nhân dân, như : + xoá bỏ mọi nghĩa vụ của nông dân đối với phong kiến, + chia ruộng đất cho nông dân, quy định giá các mặt hàng bán cho dân nghèo....	0,4
	- Phái Gia-cô-banh cũng ban hành lệnh tổng động viên, xây dựng đội quân cách mạng hùng mạnh, nhờ đó đã đánh bại bọn ngoại xâm và nội phản.	0,2
	- Do nội bộ bị chia rẽ, nhân dân lại không ủng hộ như trước (do phái Gia-cô-banh không đem lại đầy đủ quyền lợi cho họ như đã hứa), nên phái tư sản phản cách mạng đã tiến hành đảo chính, bắt Rô-be-spie để xử tử (27 - 7 - 1794). Cách mạng chấm dứt.	0,25
	* Cách mạng tư sản Pháp là cuộc cách mạng Tư sản triệt để vì:	0,75
	- Cách mạng đã thi hành nhiều biện pháp để trừng trị bọn phản cách mạng	0,25
	- CM Lật đổ chế độ phong kiến, giải quyết vấn đề ruộng đất cho nhân dân, đưa giai cấp tư sản lên nắm quyền. Thiết lập nền cộng hoà Tư sản.	0,25
	- Cách mạng đạt đến đỉnh cao với nền chuyên chính dân chủ Gia cô banh	0,25
2	* Nước Nga năm 1917 có mấy cuộc cách mạng :	
	-Nước Nga năm 1917 có hai cuộc cách mạng .	0,25
	*Đó là cuộc cách mạng :	
	-Đó là cuộc cách mạng tháng Hai và cuộc cách mạng tháng Mười .	0,25
	*Vi:	
	- Vào đầu thế kỉ XX, ở Nga lúc này tồn tại nhiều mâu thuẫn : giữa nông dân nga với chế độ phong kiến Nga hoàng ; giữa giai cấp vô sản và giai cấp tư sản ; giữa dân tộc Nga với các dân tộc trong đế quốc Nga.	0,25

	- Cách mạng tháng Hai năm 1917 tuy đã lật đổ chế độ phong kiến Nga hoàng, song cục diện chính trị đặc biệt lại diễn ra ở Nga: hai chính quyền song song tồn tại Chính phủ lâm thời của giai cấp tư sản và các Xô viết đại biểu công nhân, nông dân và binh lính	0,5
	-Trước tình hình đó, Lênin và Đảng Bôn-sê-vích đã chuẩn bị kế hoạch tiếp tục làm cách mạng, dùng bạo lực lật đổ Chính phủ lâm thời, chấm dứt tình trạng hai chính quyền song song tồn tại. Trong lúc đó, chính phủ lâm thời vẫn theo đuổi cuộc chiến tranh đế quốc, bất chấp sự phản đối mạnh mẽ của quần chúng nhân dân. Đó là cách mạng vô sản đầu tiên trên thế giới.	0,5
	* Ý nghĩa của cách mạng tháng mười Nga năm 1917:	
	- Làm thay đổi hoàn toàn vận mệnh nước Nga. Lần đầu tiên những người lao động lên nắm chính quyền, xây dựng chế độ mới-chế độ xã hội chủ nghĩa, trên một đất nước rộng lớn...	0,5
	- Thay đổi to lớn trên thế giới, cổ vũ mạnh mẽ và tạo ra những điều kiện thuận lợi cho cuộc đấu tranh giải phóng của giai cấp vô sản và các dân tộc bị áp bức trên toàn thế giới...	0,25
3	* Những cơ hội mà nhà Nguyễn có thể đánh Pháp:	1,0
	-Khi Pháp đánh vào Đà Nẵng (1-9-1858) gặp sự kháng cự mạnh mẽ của quân triều đình cùng nhân dân khiến chúng gặp nhiều khó khăn tuy nhiên triều đình không kiên quyết chống Pháp nên bỏ lỡ thời cơ và để cho Pháp chiếm giữ bán đảo Sơn Trà.	0,25
	-Sau khi chiếm được Gia Định ,năm 1860 Thực dân Pháp phải điều quân sang các chiến trường Châu Âu và Trung Quốc nhằm đàn áp phong trào đấu tranh của nhân dân nơi đây.Chúng chỉ để lại Gia Định 1000 quân trải dài trên 10 km nhưng quân triều đình nhà Nguyễn vẫn đóng quân trong Đại đồn Chí Hoà ở thế thủ hiểm không dám tấn công	0,25
	- Ngày 21/12/ 1873 khi nhân dân ta tạo nên chiến thắng Cầu Giấy lần 1 (giết chết Gác ni ê cùng nhiều binh lính) khiến quân Pháp vô cùng dao động , nhân dân phấn khởi thì giữa lúc đó nhà Nguyễn chỉ coi đó là điều kiện để thoả thuận và chấp nhận kí với Pháp hoà ước Giáp Tuất (15-3-1874)	0,25
	- Ngày 19/5/1883 nhân dân ta tiếp tục tạo nên chiến thắng Cầu Giấy lần hai(giết chết Ri vi e) nhưng nhà Nguyễn vẫn chỉ coi đó là điều kiện để thương lượng nhưng không được Pháp chấp nhận thậm chí chúng còn nhận cơ hội đó mà tấn công vào kinh thành Huế.	0,25

	* Nhận xét về thái độ chống Pháp của nhà Nguyễn:	1,0
	-Khi Pháp xâm lược nước ta nhà Nguyễn có chống Pháp nhưng chống không kiên quyết, khi Pháp mở rộng phạm vi chiếm đóng, nhà Nguyễn cũng không cùng nhân dân chống Pháp mà luôn ảo tưởng thương lượng, từng bước thoả hiệp kí các điều ước bán nước cho Pháp, cuối cùng đầu hàng Pháp hoàn toàn.	0,25
	-Với thái độ không kiên quyết của triều đình nhà Nguyễn nên nhà Nguyễn đã từ bỏ con đường đấu tranh truyền thống của dân tộc, nhà Nguyễn sợ dân hơn sợ giặc.	0,25
	-Khi đánh Pháp nhà Nguyễn vừa đánh Pháp vừa thương lượng, không biết chớp thời cơ, mất lòng dân, đặt quyền lợi dòng họ lên trên quyền lợi dân tộc	0,25
	- Nhà Nguyễn đã bỏ qua cơ hội có thể giành được độc lập.dân tộc, việc nhà Nguyễn để mất nước ta cuối thế kỉ XIX không tất yếu trở thành tất yếu lịch sử	0,25
4		3,0
	* Hoàn cảnh : - Vào cuối thế kỉ XIX, trong khi thực dân Pháp ráo riết mở rộng chiến tranh xâm lược Nam Kì, chuẩn bị tấn công đánh chiếm cả nước ta thì triều đình Huế vẫn tiếp tục thực hiện các chính sách nội trị, ngoại giao lỗi thời, lạc hậu khiến cho kinh tế, xã hội Việt Nam rơi vào khủng hoảng nghiêm trọng.	0,25
	- Bộ máy chính quyền từ trung ương đến địa phương trở lên mục ruỗng: nông nghiệp, thủ công nghiệp và thương nghiệp đình trệ; tài chính cạn kiệt, đời sống nhân dân khó khăn. Mâu thuẫn giai cấp và mâu thuẫn dân tộc ngày càng gay gắt, phong trào khởi nghĩa nông dân, binh lính bùng nổ ở nhiều nơi càng đẩy đất nước vào tình trạng rối ren.	0,25
	- Trước tình hình đất nước ngày một nguy khốn, đồng thời xuất phát từ lòng yêu nước, thương dân, muốn cho nước nhà giàu mạnh, có thể đương đầu với cuộc tấn công ngày càng dồn dập của kẻ thù, một số quan lại, sĩ phu yêu nước thức thời đã mạnh dạn đưa ra những đề nghị, yêu cầu đổi mới công việc nội trị, ngoại giao, kinh tế, văn hoá... của nhà nước phong kiến.	0,25
	* Nội dung : - Năm 1868, Trần Đình Túc và Nguyễn Huy Tế xin mở cửa biển Trà Lí (Nam Định). Đinh Văn Điền xin đẩy mạnh khai khẩn ruộng hoang và khai mỏ, phát triển buôn bán, chấn chỉnh quốc phòng.	0,25

	- Năm 1872, Viện Thương bạc xin mở ba cửa biển ở miền Bắc và miền Trung để thông thương với bên ngoài.	
	- Từ 1863-1871, Nguyễn Trường Tộ đã gửi lên triều đình 30 bản điều trần, đề cập đến một loạt vấn đề như chấn chỉnh bộ máy quan lại, phát triển công, thương nghiệp và tài chính, chỉnh đốn võ bị, mở rộng ngoại giao, cải tổ giáo dục...	0,25
	- Vào các năm 1877 và 1882, Nguyễn Lộ Trạch dâng hai bản “Thời vụ sách” lên vua Tự Đức, đề nghị chấn hưng dân khí, khai thông dân trí, bảo vệ đất nước.	0,25
	* Nhận xét...: - Tích cực: Trong bối cảnh bế tắc của xã hội phong kiến Việt Nam cuối thế kỉ XIX, một số sĩ phu, quan lại đã vượt qua những luật lệ hà khắc, sự nghi kỵ, ghen ghét, thậm chí nguy hiểm đến tính mạng của mình để đưa ra những đề nghị cải cách nhằm canh tân đất nước, nhằm đáp ứng phần nào yêu cầu của nước ta lúc đó, có tác động tới cách nghĩ, cách làm của một bộ phận quan lại triều đình.	0,5
	- Hạn chế: Tuy nhiên, các đề nghị cải cách mang tính chất rời rạc, lẻ tẻ, chưa xuất phát từ những cơ sở bên trong, chưa giải quyết được hai mâu thuẫn cơ bản của xã hội Việt Nam là mâu thuẫn giữa nhân dân ta với thực dân Pháp và giữa nông dân với địa chủ phong kiến.	0,25
	- Kết quả: Triều đình Huế cự tuyệt, không chấp nhận những thay đổi và từ chối các đề nghị cải cách, kể cả những cải cách hoàn toàn có khả năng thực hiện. Điều này đã làm cản trở sự phát triển của những tiền đề mới, khiến xã hội luẩn quẩn trong vòng bế tắc của chế độ thuộc địa nửa phong kiến.	0,5
	- Ý nghĩa: Những tư tưởng cải cách cuối thế kỉ XIX đã gây được tiếng vang lớn, dám tấn công vào tư tưởng lỗi thời, bảo thủ cản trở bước tiến của dân tộc, phản ánh trình độ nhận thức mới của những người Việt Nam hiểu biết. Góp phần vào việc chuẩn bị cho sự ra đời phong trào Duy tân ở Việt Nam vào đầu thế kỉ XX.	0,25

ĐỀ SỐ 9

Câu 1. (3,0 điểm)

- a) Bằng những kiến thức lịch sử đã học, em hãy chứng minh sự tiến bộ về kỹ thuật nhân loại trong thế kỉ XVIII - XIX
- b) Phát biểu suy nghĩ của em về vai trò của khoa học - kỹ thuật đối với sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa của đất nước ta hiện nay.

Câu 2. (3,0 điểm)

- a) Vì sao Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917 được đánh giá là một sự kiện lịch sử vĩ đại nhất trong lịch sử nhân loại ở thế kỉ XX?
- b) Vai trò của Lê-nin được thể hiện như thế nào trong cuộc sống Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917?

Câu 3. (4,0 điểm)

- a) Vì sao khu vực Đông Nam Á trở thành đối tượng xâm lược của các nước tư bản phương Tây từ cuối thế kỉ XIX - đầu thế kỉ XX
- b) Khái quát phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc ở một số nước Đông Nam Á từ cuối thế kỉ XIX - đầu thế kỉ XX

Câu 4. (5,0 điểm)

- a) Bằng kiến thức lịch sử Việt Nam giai đoạn 1858 - 1874, em hãy làm sáng tỏ tinh thần quyết tâm kháng chiến chống Pháp xâm lược của nhân dân ta
- b) Đánh giá ý nghĩa cuộc kháng chiến chống Pháp xâm lược của nhân dân ta trong những năm 1858 - 1874

Câu 5. (5,0 điểm)

- a) Phong trào Cần vương nổ ra trong hoàn cảnh nào? Kể tên các cuộc khởi nghĩa lớn trong phong trào đó
- b) Nêu tính chất, mục tiêu, lãnh đạo, lực lượng tham gia phong trào Cần Vương
- c) Phân tích nguyên nhân thất bại phong trào Cần Vương

ĐỀ SỐ 10

PHÒNG GD&ĐT HUYỆN
TRƯỜNG THCS

ĐỀ THI KSCL ĐỘI TUYỂN HSG TRƯỜNG

Môn: Lịch sử 8 – Năm học 20...- 20...

Thời gian: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

I. PHẦN TRẮC NGHIỆM KHÁCH QUAN (8,0 điểm)

(Ghi chú: Phần TNKQ chỉ có một lựa chọn đúng. Thí sinh chọn phương án đúng của từng câu ghi vào tờ giấy thi)

Câu 1. Cách mạng tư sản Pháp (1789- 1794) diễn ra dưới hình thức

- A. nội chiến giữa giai cấp tư sản với giai cấp vô sản.
- B. nội chiến kết hợp chiến tranh vệ quốc.
- C. chiến tranh giải phóng dân tộc.
- D. cải cách.

Câu 2. Cách mạng Tân Hợi (1911) là cuộc cách mạng dân chủ tư sản nhưng không triệt để vì

- A. chưa động chạm đến giai cấp địa chủ phong kiến.
- B. không nêu vấn đề đánh đuổi đế quốc và không tích cực chống phong kiến.
- C. chưa giải quyết được vấn đề ruộng đất cho nông dân.
- D. không giải quyết được các mâu thuẫn của xã hội Trung Quốc.

Câu 3. Phương pháp đấu tranh chủ yếu của phong trào giải phóng dân tộc ở Đông Nam Á cuối thế kỉ XIX – đầu thế kỉ XX?

- A. Khởi nghĩa vũ trang.
- B. Tiến hành cải cách.
- C. Kết hợp đấu tranh chính trị và vũ trang.
- D. Đấu tranh chính trị.

Câu 4. Trong nội dung cuộc Duy tân Minh Trị (1868) ở Nhật Bản, chính sách cải cách quan trọng nhất là trong lĩnh vực?

- A. Kinh tế.
- B. Chính trị.
- C. Giáo dục.
- D. Quân sự.

Câu 5. Trong cuộc chiến tranh thế giới thứ nhất (1914- 1918), điều xảy ra ngoài sự mong đợi của các nước đế quốc là

- A. những hậu quả nặng nề đối với nhân dân lao động các nước.
- B. cách mạng tháng Mười Nga thành công.
- C. nhiều loại vũ khí, phương tiện chiến tranh mới được sử dụng.
- D. Mĩ tham chiến và trở thành nước đứng đầu phe hiệp ước.

Câu 6. Đâu **không** phải là mâu thuẫn tồn tại trong xã hội Nga ở đầu thế kỉ XX?

- A. Nông nô với chế độ phong kiến.
- B. Vô sản với tư sản.
- C. Nông dân với địa chủ phong kiến.

D. Dân tộc Nga với chế độ Nga hoàng.

Câu 7. Từ sự bùng nổ hai cuộc chiến tranh thế giới, bài học quan trọng nhất được rút ra để ngăn chặn chiến tranh ?

- A. Kêu gọi sự ủng hộ của cộng đồng quốc tế.
- B. Có đường lối chiến lược, chiến thuật đúng đắn.
- C. Giải quyết các tranh chấp bằng phương pháp hòa bình.
- D. Đoàn kết nhân dân yêu chuộng hòa bình thế giới.

Câu 8. Sự kiện nào đánh dấu bước ngoặt của cuộc chiến tranh thế giới thứ hai (1939-1945)?

- A. Phát xít Đức tấn công Liên Xô (22/6/1941).
- B. Mặt trận Đồng minh chống Phát xít thành lập (1942).
- C. Liên Xô giành chiến thắng ở Xtalin grat (02/02/1943).
- D. Phát xít Nhật tuyên bố đầu hàng đồng minh vô điều kiện (8/1945).

Câu 9. Để ngăn bước chân xâm lược của thực dân Pháp, tại Đà Nẵng quân dân ta đã thực hiện kế sách ?

- A. Vừa đánh vừa đàm .
- B. Đánh chắc tiến chắc.
- C. Vườn không nhà trống.
- D. Đánh nhanh thắng nhanh.

Câu 10. Vì sao từ không tắt yếu, Việt Nam đã rơi vào tay thực dân Pháp một cách tắt yếu?

- A. Triều đình còn tư tưởng nghị hòa, thái độ bạc nhược, không quyết tâm lãnh đạo quân dân ta đánh Pháp.
- B. Triều đình vừa không tổ chức đánh giặc vừa hoàn toàn không ủng hộ nhân dân đánh Pháp.
- C. Khả năng chiến đấu của nhân dân ta còn hạn chế, tinh thần chưa kiên quyết, lực lượng tham gia còn ít ỏi.
- D. Sức mạnh bách chiến bách thắng của quân đội Pháp.

Câu 11.

*“Dập diu trống đánh cờ xiêu
Phen này quyết đánh cả Triều lẫn Tây”*

Hai câu thơ trên nói về sự phản đối của nhân dân ta khi triều Nguyễn kí với thực dân Pháp hiệp ước ?

- A. Nhâm Tuất.
- B. Giáp Tuất.
- C. Hác-măng.
- D. Pa-tơ-nốt.

Câu 12. Điểm khác biệt cơ bản nhất của phong trào Cần Vương và phong trào nông dân Yên Thế là về

- A. mục tiêu đấu tranh.
- B. lực lượng tham gia.
- C. phương pháp đấu tranh.
- D. tính chất.

Câu 13. Bài học kinh nghiệm quan trọng nhất rút ra từ sự thất bại của phong trào Cần Vương và khởi nghĩa Yên Thế?

- A. cần có lực lượng tham gia đông đảo, địa bàn rộng lớn.

- B. phải có sự phối hợp chặt chẽ và chỉ huy thống nhất.
- C. phải có một giai cấp tiên tiến lãnh đạo với đường lối đúng đắn.
- D. cần có sức mạnh thực lực để đánh địch lâu dài.

Câu 14. Điều *không* phải là nguyên nhân dẫn đến sự thất bại của các đề nghị cải cách ở Việt Nam cuối thế kỉ XIX ?

- A. Do các đề nghị cải cách diễn ra lẻ tẻ, rời rạc.
- B. Các đề nghị cải cách chưa xuất phát từ cơ sở trong nước.
- C. Thực dân Pháp đang chuẩn bị đánh chiếm cả nước ta.
- D. Sự bảo thủ của triều đình nhà Nguyễn.

Câu 15. Trong cuộc khai thác thuộc địa lần thứ nhất (1897-1914), thực dân Pháp đầu tư nhiều nhất trong lĩnh vực?

- A. nông nghiệp.
- B. khai mỏ.
- C. công nghiệp nhẹ.
- D. giao thông vận tải.

Câu 16. Dưới tác động cuộc khai thác thuộc địa lần thứ nhất (1897-1914) của thực dân Pháp, xã hội Việt Nam đã xuất hiện các giai cấp, tầng lớp ?

- A. tư sản, tiểu tư sản, công nhân.
- B. tư sản, tiểu tư sản.
- C. địa chủ phong kiến, nông dân.
- D. địa chủ phong kiến, nông dân, tư sản, tiểu tư sản, công nhân.

II. PHẦN TỰ LUẬN (12,0 điểm)

Câu 1 (4,0 điểm)

Tại sao cách mạng tư sản Pháp (1789-1794) được coi là cuộc “đại cách mạng”? So sánh điểm khác nhau cơ bản giữa cách mạng tư sản Pháp (1789-1794) với cuộc cách mạng tháng Mười Nga năm 1917?

Câu 2 (5,0 điểm)

Từ năm 1858 đến năm 1884, triều đình phong kiến nhà Nguyễn đã kí với thực dân Pháp mấy bản hiệp ước? Trình bày hoàn cảnh, nội dung của các bản hiệp ước triều Nguyễn đã kí với Pháp? Thái độ của nhân dân ta khi triều Nguyễn kí các bản hiệp ước trên?

Câu 3 (3,0 điểm)

Đặc điểm, ý nghĩa của phong trào đấu tranh vũ trang chống thực dân Pháp xâm lược cuối thế kỉ XIX?

----- Hết -----

- Họ và tên thí sinh :..... Số báo danh

- Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

ĐÁP ÁN ĐỀ THI

I. PHẦN TRẮC NGHIỆM KHÁCH QUAN: (8,0 điểm)

Mỗi câu đúng được 0,5 điểm

Câu 1	Câu 2	Câu 3	Câu 4	Câu 5	Câu 6	Câu 7	Câu 8
B	B	A	C	B	A	C	C
Câu 9	Câu 10	Câu 11	Câu 12	Câu 13	Câu 14	Câu 15	Câu 16
C	A	B	D	C	C	B	A

II. PHẦN TỰ LUẬN: (12,0 đ)

Câu	Nội dung	Điểm
Câu 1 (4,0 đ)	* Tại sao cách mạng tư sản Pháp (1789-1794) được coi là cuộc “đại cách mạng”?	1,5 đ
	- CMTS Pháp có sự tham gia của đông đảo quần chúng nhân dân, trước tiên là nông dân. Nhân dân là lực lượng quyết định, thúc đẩy CM phát triển đi lên.	0,25 đ
	- CMTS Pháp đã thiết lập nên cộng hòa. Tháng 7/1789: Thông qua bản Tuyên ngôn Nhân quyền và dân quyền nổi tiếng với khẩu hiệu Tự do- Bình đẳng – Bác ái.	0,25 đ
	- CMTS Pháp đã thực hiện những biện pháp kiên quyết để trừng trị bọn phản CM và giải quyết những yêu cầu của nhân dân... đặc biệt là vấn đề ruộng đất cho nông dân.	0,25 đ
	- CMTS Pháp đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ dân chủ, dân tộc: + Lật đổ chế độ quân chủ chuyên chế, tạo điều kiện cho nền kinh tế TBCN ở Pháp phát triển. + Đánh tan cuộc tấn công xâm lược của Liên minh PK châu Âu, bảo vệ tổ quốc.	0,25 đ
	- CMTS Pháp có sự tác động, ảnh hưởng sâu sắc đến nhiều nước trên thế giới Thúc tỉnh các lực lượng dân chủ và tiến bộ đứng lên đấu tranh chống CĐPK, chế độ thực dân.	0,25 đ
	0,25 đ	
	* So sánh điểm khác nhau cơ bản giữa cách mạng tư sản Pháp (1789-1794) với cuộc cách mạng tháng Mười Nga năm 1917?	2,5 đ
	* Mục tiêu- nhiệm vụ CM: - CMTS Pháp: Lật đổ CĐPK, mở đường cho chủ nghĩa tư bản ở Pháp phát triển. - CM tháng Mười Nga: Lật đổ chính phủ lâm thời tư sản, giành chính quyền hoàn toàn về tay nhân dân .	0,5 đ
	* Lãnh đạo: - CMTS Pháp: Giai cấp tư sản - CM tháng Mười Nga: Lênin và Đảng Bôn sê-vich Nga (g/c vô sản)	0,5 đ
	* Lực lượng CM: - CMTS Pháp: tư sản, nông dân, bình dân thành thị... - CM tháng Mười Nga: công nhân, nông dân, binh lính	0,5 đ
	* Kết quả - Xu thế phát triển của CM:	0,5 đ

	- CMTS Pháp: Tiến lên chế độ TBCN - CM tháng Mười Nga: Tiến lên chế độ XHCN. * <u>Tính chất:</u> - CMTS Pháp: là cuộc CMTS - CM tháng Mười Nga: CM vô sản (CMXHCN).	0,5 đ
		0,5 đ
Câu 2 (5,0 đ)	Từ năm 1858 đến năm 1884, triều đình phong kiến nhà Nguyễn đã kí với thực dân Pháp mấy bản hiệp ước?	
	- Từ 1858 đến 1884, triều đình nhà Nguyễn đã kí với Pháp 4 bản hiệp ước: Hiệp ước Nhâm Tuất (1862), hiệp ước Giáp Tuất (1874), hiệp ước Hác-măng (1883) và hiệp ước Pa- tơ- nôt (1884).	0,5 đ
	Trình bày hoàn cảnh, nội dung của các bản hiệp ước triều Nguyễn đã kí với Pháp?	4,0 đ
	<u>a.Hiệp ước Nhâm Tuất (5 – 6 – 1862):</u> * <u>Hoàn cảnh:</u> Sau thất bại trong kế hoạch “Đánh nhanh thắng nhanh” ở Đà Nẵng, tháng 2/ 1859, Pháp chuyển hướng tấn công vào Gia Định....-> Pháp mở rộng đánh chiếm Nam Kỳ, chiếm được 3 tỉnh miền Đông Nam Kỳ-> Triều Nguyễn kí với Pháp Hiệp ước Nhâm Tuất. * <u>Nội dung:</u> - Thừa nhận cho Pháp cai quản ba tỉnh miền Đông Nam Kỳ (Gia Định, Định Tường, Biên Hòa) và đảo Côn Lôn. - Mở ba cửa biên (Đà Nẵng, Ba Lạt, Quảng Yên) cho Pháp vào tự do buôn bán. - Cho phép người Pháp và người Tây Ban Nha tự do truyền đạo Gia Tô, bãi bỏ lệnh cấm đạo trước đây. - Bồi thường cho Pháp một khoản chiến phí tương đương khoảng 280 vạn lạng bạc. - Pháp sẽ trả lại thành Vĩnh Long cho triều đình chừng nào triều đình buộc nhân dân ngừng kháng chiến...	0,5 đ
	<u>b.Hiệp ước Giáp Tuất (15 – 3 – 1874):</u> * <u>Hoàn cảnh:</u> Năm 1873, Pháp đem quân đánh ra Bắc Kỳ lần thứ nhất , nhân dân ta đã anh dũng đứng lên đánh Pháp, lập chiến thắng Cầu Giấy lần thứ nhất (21/ 12/ 1873) giết chết viên chỉ huy Pháp là Gác-ni-ê -> quân Pháp hoang mang, toan bỏ chạy...-> Triều Nguyễn kí hiệp ước Giáp Tuất ngày 15/ 3 / 1874.	0,5 đ
	* <u>Nội dung:</u> - Pháp sẽ rút quân khỏi Bắc Kỳ. - Triều đình chính thức thừa nhận 6 tỉnh Nam Kỳ hoàn toàn thuộc Pháp.	0,5 đ
	<u>c. Hiệp ước Hác-măng (25 – 8 – 1883)</u> * <u>Hoàn cảnh:</u> - 1883: Nhân dân ta lập chiến thắng Cầu Giấy lần 2 - Năm 1883, vua Tự Đức đột ngột qua đời -> Nội bộ triều đình lục đục...-> Thực dân Pháp tấn công vào cửa biển Thuận An... -> 25/ 8/ 1883: triều Nguyễn kí hiệp ước Hác-măng * <u>Nội dung:</u> - Triều đình Nguyễn chính thức thừa nhận sự bảo hộ của Pháp ở Bắc Kỳ và	0,5 đ

	Trung Kỳ. Mọi công việc chính trị, ngoại giao, kinh tế của Việt Nam đều do Pháp nắm. - Triều đình chỉ còn cai quản vùng đất Trung kỳ (Bình Thuận sáp nhập vào Nam Kỳ, Thanh – Nghệ - Tĩnh sáp nhập vào Bắc Kỳ). - Mọi việc của triều đình phải thông qua viên khâm sứ Pháp ở Huế. - Bắc kỳ đặt dưới sự bảo hộ của Pháp. - Triều đình phải rút hết quân đội ở Bắc Kỳ về Trung Kỳ.	
	d. Hiệp ước Pa-to-nốt (06/ 6 / 1884) * Hoàn cảnh: - Sau hiệp ước Hác măng 1883, phong trào đấu tranh chống Pháp, chống triều đình đã đầu hàng của nhân dân ta càng nổ ra mạnh mẽ. ... -> Pháp đã kí với triều Nguyễn bản hiệp ước Pa to nốt nhằm làm dịu bớt sự căng thẳng trong nhân dân và lấy lòng vua quan phong kiến bù nhìn. * Nội dung: Về cơ bản giống với Hiệp ước Hác-măng (1883) nhưng điều chỉnh đôi chút về ranh giới khu vực Trung Kỳ đó là : - Trả lại cho triều Nguyễn 4 tỉnh Bình Thuận, Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh. Quan lại triều đình vẫn cai trị nhân dân như cũ trừ các công việc quan trọng. - Triều Nguyễn thừa nhận sự bảo hộ của Pháp đối với Việt Nam.	0,5 đ 0,5 đ
	Thái độ của nhân dân ta khi triều Nguyễn kí các bản hiệp ước trên?	0,5 đ
	- Nhân dân phản đối mạnh mẽ khi triều Nguyễn kí các hiệp ước, kiên quyết đấu tranh chống Pháp và chống cả triều đình phong kiến tay sai	0,25 đ
	- Khi triều Nguyễn ra lệnh bãi binh, nhân dân vẫn tiếp tục đứng lên chống Pháp...	0,25 đ
Câu 3 (3,0 đ)	* Đặc điểm phong trào đấu tranh vũ trang chống Pháp cuối thế kỉ XIX:	2,0 đ
	- Hoàn cảnh: phong trào diễn ra trong bối cảnh triều đình nhà Nguyễn đã hoàn toàn đầu hàng thực dân Pháp, thực dân Pháp đã thôn tính được nước ta và bắt đầu bình định, mở rộng vùng chiếm đóng.	0,25 đ
	- G/c lãnh đạo: văn thân sĩ phu yêu nước hoặc nông dân	0,25 đ
	- Mục tiêu: đánh đuổi thực dân Pháp để khôi phục triều đình phong kiến hoặc giữ đất, giữ làng , bảo vệ quê hương đất nước .	0,25 đ
	- Lực lượng tham gia: đông đảo (văn thân sĩ phu, trí thức phong kiến yêu nước, binh lính...), nhiều nhất là nông dân.	0,25 đ
	- Phương pháp đấu tranh : đấu tranh vũ trang.	0,25 đ
	- Quy mô, mức độ đấu tranh: diễn ra sôi nổi, quyết liệt, rộng khắp trong cả nước	0,25 đ
	- Kết quả : Các phong trào đều bị đàn áp và thất bại.	0,25 đ
	- Tính chất: Phong kiến (phong trào Cần Vương) hoặc tự vệ (phong trào Yên Thế, phong trào của đồng bào miền núi)	0,25 đ
	*Ý nghĩa:	1,0 đ
	- Thể hiện tinh thần yêu nước, ý chí đấu tranh quật cường của dân tộc ta.	0,25 đ
	- Làm chậm lại công cuộc bình định của thực dân Pháp .	0,25 đ
	- Để lại nhiều bài học kinh nghiệm quý giá	0,25 đ
- Giữ vị trí quan trọng trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập	0,25 đ	

-----HẾT-----

Ghi chú:

Chỉ cho điểm tối đa với những bài làm chính xác, sáng tạo, có bố cục chặt chẽ, hợp lý, diễn đạt rõ ràng, không gạch đầu dòng các ý và đủ các nội dung.

ĐỀ SỐ 11

Câu 1. (3.0 điểm):

Hãy nêu những thành tựu chủ yếu của Liên Xô trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội từ năm 1950 đến đầu những năm 70 của thế kỉ XX.

Câu 2. (3.0 điểm):

Trình bày sự phát triển "thần kì" của kinh tế Nhật Bản trong những năm 60 - 70 của thế kỉ XX. Những nhân tố chủ quan nào dẫn đến sự phát triển của kinh tế Nhật Bản?

Câu 3. (5,0 điểm):

Cuộc kháng chiến chống Thực dân Pháp xâm lược của nhân dân ta ở Bắc kì đã diễn ra như thế nào trong những năm 1873 - 1883? Tại sao cuộc kháng chiến chống Thực dân Pháp xâm lược của quân dân ta cuối thế kỉ XIX chưa giành được thắng lợi?

Câu 4. (4.0 điểm):

Trong phong trào Cần vương cuối thế kỉ XIX có những cuộc khởi nghĩa lớn nào? Theo em, cuộc khởi nghĩa nào là tiêu biểu nhất? Vì sao?

Câu 5. (3.0 điểm):

Lập bảng so sánh phong trào Cần vương với khởi nghĩa Yên Thế theo bảng sau:

Nội dung so sánh	Phong trào Cần vương	Khởi nghĩa Yên Thế
Thời gian tồn tại		
Mục đích đấu tranh		
Thành phần lãnh đạo		
Lực lượng tham gia		
Địa bàn hoạt động		
Hình thức đấu tranh		

Câu 6. (2.0 điểm):

Trình bày sự thành lập Đảng bộ Đảng Cộng sản Thanh Hóa. Sự kiện này có ý nghĩa như thế nào tới sự phát triển của cách mạng tỉnh nhà?

----- **HẾT** -----

Họ và tên thí sinh:Số báo danh:

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

ĐÁP ÁN ĐỀ THI

Câu	Nội dung	Điểm
Câu 1 (3.0đ)	Hãy nêu những thành tựu chủ yếu của Liên Xô trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội từ năm 1950 đến đầu những năm 70 của thế kỉ XX.	3.0 đ
	Sau khi hoàn thành việc khôi phục nền kinh tế, Liên Xô tiếp tục xây dựng cơ sở vật chất – kĩ thuật của chủ nghĩa xã hội với việc thực hiện các kế hoạch dài hạn, như kế hoạch 5 năm lần thứ năm (1951-1955), kế hoạch 5 năm lần thứ sáu (1956 -1960) và kế hoạch 7 năm (1959 - 1965) đã đạt được những thành tựu chủ yếu: (0,5đ) Về kinh tế: Trong hai thập niên 50 và 60 của thế kỉ XX, nền kinh tế Xô Viết tăng trưởng mạnh mẽ. Sản xuất công nghiệp bình quân hàng năm tăng 9,6%. Liên Xô đã trở thành cường quốc công nghiệp đứng thứ hai sau Mỹ, chiếm khoảng 20% sản lượng công nghiệp của toàn thế giới. (1,0đ) Về khoa học – kĩ thuật: trên đà phát triển mạnh mẽ với thành công rực rỡ: - Năm 1957, Liên Xô là nước đầu tiên phóng thành công vệ tinh nhân tạo lên khoảng không vũ trụ. 0,25 - Năm 1961, Liên Xô phóng con tàu Phương Đông đưa nhà du hành vũ trụ Ga-ga-rin lần đầu tiên bay vòng quanh trái đất và cũng là nước dẫn đầu thế giới về những chuyến bay dài ngày trong vũ trụ. 0,5 Về đối ngoại: (1,0đ) - Nhà nước Xô viết chủ trương duy trì hòa bình, quan hệ hữu nghị với tất cả các nước. 0,5 - Tích cực ủng hộ cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân, giành độc lập tự do của các dân tộc bị áp bức. Liên Xô trở thành chỗ dựa vững chắc của hoà bình và cách mạng thế giới. 0,5	0,5 0,75 0,25 0,25 0,5 0,5 0,5
Câu 2 (3.0đ)	Trình bày sự phát triển "thần kì" của kinh tế Nhật Bản trong những năm 60 - 70 của thế kỉ XX. Những nhân tố chủ quan nào dẫn đến sự phát triển của kinh tế Nhật Bản?	3,0
	* Nêu những dẫn chứng tiêu biểu về sự phát triển “thần kỳ” của nền kinh tế Nhật Bản: - Sau khi phục hồi lại nền kinh tế, từ đầu thập niên 50 –thế kỷ XX, nhờ những đơn đặt hàng quân sự của Mỹ trong hai cuộc chiến tranh Triều Tiên và sau đó là cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam, nền kinh tế Nhật Bản có cơ hội phát triển “Thần kỳ”, vượt qua các nước Tây Âu, vươn lên đứng hàng thứ hai trong thế giới TBCN. + Tổng sản phẩm quốc dân : Năm 1950 chỉ mới đạt 20 tỉ USD	0,5

	bằng 1/17 của Mỹ, nhưng đến năm 1968 đã đạt tới 183 tỉ USD... + Năm 1990, thu nhập bình quân theo đầu người đạt 23796 USD.... + Công nghiệp: trong những năm 1950-1960 tốc độ tăng trưởng bình quân hàng năm là 15%, những năm 1961-1970 là 13,5%... + Nông nghiệp: trong những năm 1967-1969, nhờ áp dụng những thành tựu khoa học-kỹ thuật hiện đại, đã cung cấp được hơn 80% nhu cầu lương thực trong nước... - Ngành đánh cá rất phát triển...đứng thứ hai thế giới sau Pê-ru... - Từ những năm 70 của thế kỷ XX, cùng với Mỹ và Tây Âu, Nhật Bản đã trở thành một trong ba trung tâm kinh tế – tài chính của thế giới.. * Những nhân tố chủ quan dẫn đến sự phát triển: Truyền thống văn hóa, giáo dục lâu đời của người Nhật- Sẵn sàng tiếp thu những giá trị tiên bộ của thế giới nhưng vẫn giữ được bản sắc dân tộc. Hệ thống tổ chức quản lí có hiệu quả của các xí nghiệp, công ti Nhật Bản. Vai trò quan trọng của nhà nước trong việc đề ra các chiến lược phát triển, nắm bắt đúng thời cơ và sự điều tiết cần thiết để đưa nền kinh tế liên tục tăng trưởng. Con người Nhật Bản được đào tạo chu đáo, có ý chí vươn lên, cần cù lao động, đề cao kỉ luật và coi trọng tiết kiệm.	0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25
Câu 3 (5,0)	Cuộc kháng chiến chống Thực dân Pháp xâm lược của nhân dân ta ở Bắc kì đã diễn ra như thế nào trong những năm 1873- 1883? Tại sao cuộc kháng chiến chống Thực dân Pháp xâm lược của quân dân ta cuối thế kỉ XIX chưa giành được thắng lợi?	5,0
	* Cuộc kháng chiến chống Thực dân Pháp xâm lược của nhân dân ta ở Bắc kì trong những năm 1873- 1883: - Năm 1873 quân Pháp nổ súng đánh thành Hà Nội Nguyễn Tri Phương đã đốc thúc quân sĩ chiến đấu dũng cảm nhưng không giữ nổi thành ... Tại cửa Ô Thanh Hà, dưới sự chỉ huy của viên chưởng cơ, khoảng 100 binh lính của triều đình đã chiến đấu và hy sinh đến người cuối cùng.	

	- Khi Pháp mở rộng đánh chiếm các tỉnh ở Bắc Kỳ, tới đâu chúng cũng bị quân dân ta chặn đánh. Tại Phú lý, Hưng Yên, Hải Dương, Nam Định... quân Pháp vấp phải sự kháng cự quyết liệt của quân dân ta, phải rút về cố thủ trong thành ở các tỉnh lỵ. Các sỹ phu, văn thân yêu nước lập nghĩa hội, bí mật tổ chức chống Pháp... - Ngày 21/12/1873, quân dân ta làm nên chiến thắng Cầu Giấy lần thứ nhất, nhân dân phấn khởi đứng lên chống Pháp, quân Pháp hoảng sợ, hoang mang. Năm 1874, triều đình Huế kí hiệp ước Giáp Tuất gây bất bình lớn trong nhân dân... - Năm 1882, quân Pháp nổ súng đánh thành Hà Nội, Tổng đốc thành Hà Nội là Hoàng Diệu lên mặt thành chỉ huy quân sỹ chiến đấu nhưng không giữ được thành . Khi quân Pháp nổ súng tấn công, nhân dân Bắc Kỳ đã anh dũng đứng lên chiến đấu. Ở Hà Nội, dọc sông Hồng, nhân dân tự tay đốt nhà mình, tạo thành bức tường lửa chặn giặc, khi quân Pháp đánh chiếm các tỉnh đồng bằng, đi đến đâu chúng cũng vấp phải sức chiến đấu quyết liệt của các địa phương... - Ngày 19/5/1883, quân ta làm nên chiến thắng Cầu Giấy lần 2, làm nức lòng quân dân cả nước, bồi đắp ý chí quyết tâm tiêu diệt giặc của nhân dân ta, quân Pháp hoang mang lo sợ. trong khi triều Nguyễn vẫn tiếp tục đường lối hoà hoãn... * Cuộc kháng chiến chống Thực dân Pháp xâm lược của quân dân ta cuối thế kỉ XIX chưa giành được thắng lợi vì: - Ngay từ khi Pháp xâm lược, cuộc kháng chiến của nhân dân ta đã bùng nổ, nhưng do nhiều nguyên nhân thực dân Pháp đã hoàn thành quá trình xâm lược nước ta... - Triều đình nhà Nguyễn đã không có một đường lối kháng chiến đúng đắn: thủ để hoà..... - Cuộc kháng chiến của nhân dân ta không diễn ra trên khắp tất cả các mặt trận, chỉ chủ yếu đánh địch trên mặt trận quân sự thông qua khởi nghĩa vũ trang và thơ văn yêu nước... - Do sự chênh lệch về so sánh lực lượng giữa ta và địch: thực dân pháp với nền kinh tế tư bản chủ nghĩa phát triển, quân đội chính quy nhà nghề, vũ khí hiện đại nhất lúc bấy giờ; nhân dân ta với một nền nông nghiệp lạc hậu, trang bị vũ khí lạc hậu, thô sơ, cách	0,5 0,75 0,5 0,75 0,5 0,5 0,5

	đánh du kích... Đây chính là nguyên nhân trực tiếp dẫn đến cuộc kháng chiến của nhân dân ta chưa giành được thắng lợi	0,5												
Câu 4 (4.0đ)	Trong phong trào Cần vương cuối thế kỉ XIX có những cuộc khởi nghĩa lớn nào? Theo em, cuộc khởi nghĩa nào là tiêu biểu nhất? Vì sao?	4.0đ												
	* Những cuộc khởi nghĩa lớn trong phong trào Cần vương: + Khởi nghĩa Ba Đình (1886-1887) + Khởi nghĩa Bãi Sậy (1883-1892) + Khởi nghĩa Hương Khê (1885-1896) * Cuộc khởi nghĩa tiêu biểu nhất trong phong trào Cần Vương Là cuộc khởi nghĩa Hương Khê * Vì: + Lãnh đạo cuộc khởi nghĩa là những người có uy tín, tài năng như Phan Đình Phùng, Cao Thắng. + Thời gian tồn tại lâu nhất: 1885-1896. + Lập được nhiều chiến công... + Trình độ tổ chức cao, bước đầu có sự liên kết, nghĩa quân đã tổ chức thành 15 quân thứ (đơn vị). Chế tạo được súng trường... + Quy mô rộng nhất: hoạt động trên 4 tỉnh: Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Thanh Hóa. + Lối đánh linh hoạt, cơ động, tiêu hao nhiều sinh lực địch... + Được đông đảo nhân dân ủng hộ (Người Kinh, và các dân tộc thiểu số..) tạo được sức mạnh cho cuộc khởi nghĩa. - Cuộc khởi nghĩa thất bại cũng là mốc kết thúc phong trào Cần Vương trên phạm vi cả nước.	1,5 0.5 2.0 0.25 0.25 0.25 0.5 0.25 0.25 0.5												
Câu 5 (3.0đ)	Lập bảng so sánh phong trào Cần vương với khởi nghĩa Yên Thế theo bảng sau:	4.0đ												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Nội dung so sánh</th> <th>Phong trào cần vương</th> <th>Khởi nghĩa Yên Thế</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Thời gian tồn tại (0.5đ)</td> <td>1885-1896</td> <td>1884-1913</td> </tr> <tr> <td>Mục đích đấu tranh (0.5đ)</td> <td>Đánh Pháp, giành độc lập dân tộc và khôi phục chế độ phong kiến.</td> <td>Đánh Pháp để tự vệ, bảo vệ quyền lợi thiết thân, giữ đất, giữ làng.</td> </tr> <tr> <td>Thành phần lãnh</td> <td>Văn thân, sĩ phu</td> <td>Nông dân</td> </tr> </tbody> </table>	Nội dung so sánh	Phong trào cần vương	Khởi nghĩa Yên Thế	Thời gian tồn tại (0.5đ)	1885-1896	1884-1913	Mục đích đấu tranh (0.5đ)	Đánh Pháp, giành độc lập dân tộc và khôi phục chế độ phong kiến.	Đánh Pháp để tự vệ, bảo vệ quyền lợi thiết thân, giữ đất, giữ làng.	Thành phần lãnh	Văn thân, sĩ phu	Nông dân	
Nội dung so sánh	Phong trào cần vương	Khởi nghĩa Yên Thế												
Thời gian tồn tại (0.5đ)	1885-1896	1884-1913												
Mục đích đấu tranh (0.5đ)	Đánh Pháp, giành độc lập dân tộc và khôi phục chế độ phong kiến.	Đánh Pháp để tự vệ, bảo vệ quyền lợi thiết thân, giữ đất, giữ làng.												
Thành phần lãnh	Văn thân, sĩ phu	Nông dân												

	đạo (0.5đ)	yêu nước		
	Lực lượng tham gia (0.5đ)	Đông đảo các tầng lớp nhân dân (nông dân, văn thân, sĩ phu...)	Chủ yếu là nông dân	
	Địa bàn hoạt động (0.5đ)	Các tỉnh Bắc kì, Trung kì	Yên Thế (Bắc Giang), Bắc Ninh, Vĩnh Phúc...	
	Hình thức đấu tranh (0.5đ)	Khởi nghĩa vũ trang	Khởi nghĩa vũ trang	
Câu 6 (2đ)	Trình bày sự thành lập Đảng bộ Đảng Cộng sản Thanh Hóa. Sự kiện này có ý nghĩa như thế nào tới sự phát triển của cách mạng tỉnh nhà?			2.0
	Sự thành lập Đảng bộ Đảng Cộng sản Thanh Hóa			1.0
	+ Tháng 2 năm 1930 Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời. Sau khi Đảng ra đời, Xứ ủy Bắc kỳ rất quan tâm đến việc thành lập tổ chức Cộng sản ở Thanh Hóa. Được sự chỉ đạo của Xứ ủy, đồng chí Nguyễn Doãn Chấp đã về Thanh Hóa đề xúc tiến việc thành lập các Chi bộ Cộng sản.			0.25
	+ Ngày 25/6/1930, chi bộ cộng sản đầu tiên được thành lập tại nhà đồng chí Lê Kiều Oanh tại thôn Hàm Hạ, xã Đông Tiến, Huyện Đông Sơn.			0.25
	+ Đầu tháng 7 năm 1930 Chi bộ Cộng sản thứ 2 ra đời ở Phúc Lộc (nay là xã Thiệu Tiến, Thiệu Hóa). Giữa tháng 7 năm 1930 Chi bộ Cộng sản thứ 3 ra đời ở Yên Trường (Thọ Lập, Thọ Xuân			0.25
	+ Ngày 29 tháng 07 năm 1930, Hội nghị thành lập Đảng bộ Đảng Cộng sản tỉnh Thanh Hóa được tổ chức tại nhà đồng chí Lê Văn Sĩ (Yên Trường, Thọ Xuân), đánh dấu Đảng bộ Thanh Hóa chính thức thành lập.			0.25
	- Ý nghĩa			1.0
	+ Chứng tỏ sự trưởng thành về ý thức chính trị của quần chúng công – nông. Từ đây trở đi, nhân dân Thanh Hóa đã có một tổ chức chân chính trực tiếp lãnh đạo, mở ra thời kì phát triển mạnh mẽ của phong trào cách mạng trong tỉnh.			0.5
	+ Đảng bộ Thanh Hóa ra đời còn đánh dấu một bước ngoặt quan trọng trong sự phát triển của cách mạng tỉnh nhà.			0.5

.....Hết.....